

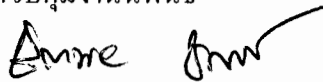
ความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ขวัญดาว ศรีวาลี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
มีนาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

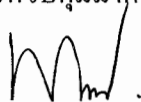
อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์ และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ นางขวัญดาว ศรีวาลี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์

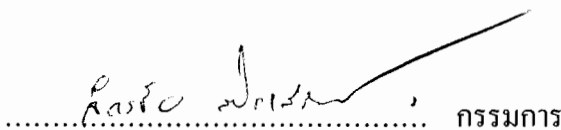
(ดร.ชิตพล ชัยมะดัน)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานงานนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พงษ์เสจียร เหลืองอลงกต)

..... กรรมการ

(ดร.จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์)

..... กรรมการและเลขานุการ

(ดร.ชิตพล ชัยมะดัน)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิชย์ ธารเสนา)

วันที่ 7 เดือน มีนาคม พ.ศ.2559

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออนุเคราะห์ และคำปรึกษาเป็นอย่างดี จากดร.จิตพล ชัยมะคัน อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำงานนิพนธ์ ครั้งนี้ ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขงานนิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว และที่สำคัญยิ่ง คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ที่เสียสละเวลาอันมีค่าให้ความร่วมมือในการเก็บแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการวิจัย ส่งผลให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัวของผู้วิจัยที่ทำให้กำลังใจ และให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานนิพนธ์นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว และผู้ที่สนใจบ้างไม่มากนักน้อย

ขวัญดาว ศรีวาที

57930206: กลุ่มวิชา: การบริหารทั่วไป; รป.ม. (การบริหารทั่วไป)

คำสำคัญ: ความคิดเห็น/ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ขวัญดาว ศรีวาทิ: ความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว (PINIONS AMONG COMMITTEE TOWARDS MANAGEMENT OF VILLAGE AND URBAN COMMUNITY FUND, AMPHOE WANG NAM YEN, SA KAEO PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: ชิตพล ชัยมะดัน, ปร.ด. 85 หน้า. ปี พ.ศ. 2559.

การศึกษา “ความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน ทำการศึกษาจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำนวน 296 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ One-way ANOVA ผลการศึกษาพบว่า

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก จำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการควบคุมเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดองค์กร ด้านการวางแผนและอันดับสุดท้าย คือ ด้านการจ้หน้า

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศ อายุ อาชีพ และตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้านต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่แตกต่างกัน ส่วนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน นัยสำคัญทางสถิติ .05

57930206: MAJOR: GERNERAL ADMINISTRATION; M.P.A.
(GERNERAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: OPINIONS/ MANAGEMENT OF VILLAGE AND URBAN
COMMUNITY FUND

KWANDAO SRIWALE: OPINIONS AMONG COMMITTEE TOWARDS
MANAGEMENT OF VILLAGE AND URBAN COMMUNITY FUND, AMPHOE
WANG NAM YEN, SA KAEO PROVINCE. ADVISOR: CHITHAPOL CHAIMADAN,
Ph.D. 85 P. 2016.

The purposes of this study were to investigate opinions among committee towards the management of a village and urban community fund, Amphoe Wang Nam Yen, Sa Kaeo Province and to compare the level of opinions among committee as classified by gender, age, educational level, occupation, and position held in a village and urban committee fund. The subjects participating in this study were 296 committee serving as a committee in village and urban committee, located in Amphoe Wang Nam Yen, Sa Kaeo Province. The data collection is conducted by using a questionnaire. The data were then analyzed by percentage, means, standard deviation, t-test, and One-way ANOVA. The results of this study were as follows:

The committee of a village and urban community fund expressed their opinions towards its management at a very good level. When considering each aspect, the one in relation to monitoring was rated the highest, followed by organizational management, planning, and directing, respectively.

Also, there were no statistically significant differences in the level of opinions towards the management of a village and urban community fund among the subjects with different gender, age, occupation, and position held in a village and urban community fund. Finally, a statistically significant difference was found in the level of opinions towards the management of a village and urban community fund among the subjects with different educational level at a significant level of 0.05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	9
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	22
ข้อมูลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	40
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	43
เกณฑ์การแปลผล	43
4 ผลการศึกษา	44
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	44
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการกับการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว	47
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว	51
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล	60
ข้อเสนอแนะ.....	63
บรรณานุกรม	66
ภาคผนวก	71
ประวัติย่อของผู้วิจัย	85

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบแนวคิด ทฤษฎีการบริหารจัดการ	21
2	สรุปตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	35
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ	44
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อายุ	45
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	45
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อาชีพ	46
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน	46
8	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความคิดเห็น ของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการวางแผน.....	47
9	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความคิดเห็น ของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการจัดองค์กร	48
10	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความคิดเห็น ของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการชี้แนะ.....	49
11	จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความคิดเห็น ของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการควบคุม.....	50
12	สรุปภาพรวมระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว.....	51
13	เปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว.....	52
14	การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม อายุ.....	52

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว กับกลุ่มอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
16 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา	53
17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว กับกลุ่มระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	54
18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคณะกรรมการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน	55
19 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม อาชีพ	55
20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว กับกลุ่มอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
21 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน	57
22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว กับตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้านของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23	58

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว.....

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในอดีตที่ผ่านมา ก่อนปี พ.ศ. 2544 ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ประชาชนในเมืองหลวงประสบปัญหาการว่างงาน ขาดรายได้ และต้องย้ายกลับไปทำงานตามถิ่นฐานบ้านเกิด ในด้านชนบทประชาชนก็ต้องเผชิญกับปัญหาภัยธรรมชาติ ผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้ผลตามที่ต้องการทำการเกษตรขาดทุน จึงทำให้ต้องไปกู้ยืมเงินนอกระบบ ซึ่งปัญหาที่ตามมา ก็คือ ปัญหาความยากจนซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญมาโดยตลอดและเป็นปัญหาเรื้อรังที่สำคัญของการพัฒนาประเทศไทย จำเป็นต้องรีบแก้ไขปัญหาระงับด่วน ทั้งนี้เพราะประสบการณ์ในอดีต การพัฒนาประเทศเรามุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจเป็นส่วนใหญ่ทำให้เกิดช่องว่างของความยากจนมากขึ้น เกิดความอ่อนแอในสังคมชนบท เป็นเหตุให้ปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย ด้วยเหตุนี้การแก้ไขปัญหาคือความยากจนจึงต้องปรับเปลี่ยนวิธีการ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างรากฐานในระดับล่างให้เข้มแข็ง โดยรัฐบาลมองเห็นขีดความสามารถ ทักษะจากการทำงานของชาวบ้าน จึงได้กำหนดนโยบาย “กองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท” เพื่อเป็นเครื่องมือแก้ไขปัญหาคือความยากจน โดยกระบวนการชุมชนมุ่งเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้ของชุมชนเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง เพื่อชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

ปี พ.ศ. 2544 ได้มีการดำเนินงาน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร โดยมีวัตถุประสงค์เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน พัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉิน ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถจัดระบบเงินกองทุน บริหารจัดการเงินกองทุน เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคตเกิดศักยภาพ/ ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เกิดศักยภาพ/ ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน/ ชุมชนเมือง เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้าน/ ชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม การแก้ไขปัญหา การเสริมสร้างศักยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรัฐบาลจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท พร้อมเสริมสร้างและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มี

ขีดความสามารถในการจัดระบบบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง
กันเองต่อมาในปี พ.ศ. 2555 รัฐบาลได้จัดสรรเงินทุนเพิ่มอีกหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ทำให้กองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองมีเงินทุนในหมู่บ้าน 2 ล้านบาท ในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง มีปรัชญาคือเสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่นชุมชนเป็นผู้กำหนด
อนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเองเกื้อกูลประโยชน์
ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชนเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ
เอกชน และประชาสังคมกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐานยั่งยืน
(กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2547)

ไม่ว่าจะเปลี่ยนรัฐบาลไปที่ยุคก็สมัย กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองก็เป็น โครงการต้น ๆ
ในการนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศ แม้แต่รัฐบาลชุดปัจจุบันซึ่งเป็นรัฐบาลคณะรักษาความสงบ
แห่งชาติ (คสช.) ที่ได้ดำเนินการยกเลิก/ ยุบรวม โครงการหลายโครงการที่สำรวจและศึกษาว่า
ไม่มีความจำเป็นในการพัฒนาประเทศหรือเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ โครงการกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองก็ถูกนำมาพิจารณาเช่นกัน โดยรัฐบาลได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาข้อมูล
และตรวจสอบผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั่วประเทศ จากผลสำรวจ
เบื้องต้นพบว่าตลอดระยะเวลา 14 ปี ที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองดำเนินงาน รัฐบาลจ่ายเงิน
ให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง 1.5 แสนล้านบาท ในขณะที่เงินออมในชุมชนมีจำนวนเพิ่มขึ้น
2 แสนล้านบาท และมีหนี้ค้างชำระเพียง 4% (กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, 2557) เมื่อรัฐบาลได้รับทราบ
ข้อมูลดังกล่าว จึงมีมติให้ดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อไป ในชื่อ โครงการ
เพิ่มศักยภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ภายใต้มาตรการสนับสนุนและพัฒนากองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง โดยมีวัตถุประสงค์ คือสนับสนุนการดำเนินงาน/ การเสริมสร้างความเข้มแข็ง
ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เกิดศักยภาพ/ ประสิทธิภาพ
อย่างมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สนับสนุนด้านสินเชื่อแก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อการลงทุน
สร้างงานสร้างรายได้ การบรรเทาเหตุจำเป็นฉุกเฉินเร่งด่วน รวมถึงการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ
และสนับสนุนนโยบายเร่งด่วนในการกระตุ้นเศรษฐกิจ (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง, 2558)

การบริหารจัดการเงินทูลดังกล่าวอยู่ภายใต้การบริหารขององค์กรที่จัดตั้งขึ้นจากสมาชิก
ภายในหมู่บ้าน ซึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน” โดยมีประธานกรรมการ รองประธาน
กรรมการเลขานุการ เภรัณยูิก และกรรมการด้านต่าง ๆ ดังนั้น การขับเคลื่อนกองทุนหมู่บ้าน
จะประสบความสำเร็จเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกหรือล้มเหลวก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหาร
จัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ผู้ที่จะมาทำหน้าที่เป็นกรรมการจึงต้อง

เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและที่สำคัญต้องเป็นผู้เสียสละ ซื่อสัตย์ และมีความตั้งใจในการทำงาน นอกจากนี้การที่กองทุนหมู่บ้านจะมีความเข้มแข็ง เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนจะต้องเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างกองทุนหมู่บ้านด้วยกัน เพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อน ความคิด พลังทุนในการแก้ไขปัญหา หรือพัฒนาศักยภาพของกองทุน สำนักงานกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงได้กำหนดให้มีเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้งในระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และภาค เพื่อให้กองทุนมีกิจกรรมปฏิบัติงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องจะทำให้เกิดความสามัคคี มีความเข้มแข็ง เป็นองค์กรทางการเงินที่บริหาร โดยประชาชนเพื่อประชาชน ซึ่งปัจจุบันกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจังหวัดสระแก้ว มีจำนวน 732 กองทุน แบ่งเป็นกองทุนหมู่บ้านจำนวน 706 กองทุน และชุมชนเมืองจำนวน 26 กองทุน มีลักษณะการบริหารงาน โดยแบ่ง คณะทำงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองออกเป็น 5 คณะ คือ

1. คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน โดยตำแหน่ง
2. คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดมีจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 27 คน ซึ่งมาจากการคัดเลือกจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในจังหวัดสระแก้วจาก 9 อำเภอ ๆ ละ 3 คน
3. คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอ โดยมีนายอำเภอเป็นประธาน โดยตำแหน่ง
4. คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอมีจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 16 คน ซึ่งมาจากการคัดเลือกจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในอำเภอวังน้ำเย็นจาก 4 ตำบล ๆ ละ 4 คน
5. คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับตำบลมีจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด 168 คน ซึ่งมาจากการคัดเลือกจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในแต่ละหมู่บ้านจาก 84 หมู่บ้าน ๆ ละ 2 คน

อำเภอวังน้ำเย็น เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสระแก้ว จากทั้งหมด 9 อำเภอ แบ่งเขตการปกครอง 4 ตำบล 84 หมู่บ้าน ประกอบด้วย ตำบลวังน้ำเย็น มี 19 หมู่บ้าน, ตำบลคลองหินปูน มี 16 หมู่บ้าน, ตำบลตาหลังใน มี 21 หมู่บ้าน และตำบลทุ่งมหาเจริญ มี 28 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรตามข้อมูลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2558 มีจำนวนครัวเรือน 14,751 ครัวเรือน มีประชากรจำนวน 47,707 คน แยกเป็นชาย 24,277 คน หญิง 23,430 คน นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 99.68 ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.27 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 0.04 และศาสนาอื่น ๆ ร้อยละ 0.01 ในด้านการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาคือ ร้อยละ 47.51 ด้านการประกอบ

อาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพด้านการเกษตร คือ ไร่ยอละ 56.23 รายได้เฉลี่ยรวมของทั้งอำเภอ 97,310 บาท/ คน/ ปี รายจ่ายเฉลี่ยรวมทั้งอำเภอ 70,798 บาท/ คน/ ปี (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว, 2558) ปัจจุบันมีกองทุนหมู่บ้านอำเภอวังน้ำเย็นจำนวนกองทุนทั้งสิ้น 84 กองทุน มีประธานกรรมการจำนวน 84 คน รองประธานกรรมการจำนวน 84 คน เลขานุการจำนวน 84 คน เภรวัณญิกจำนวน 84 คน และกรรมการด้านต่าง ๆ จำนวน 798 คน มีสมาชิกจำนวน 8,274 คน ได้รับเงินเพิ่มทุนระยะที่ 3 จากการจัดสรรของรัฐบาลหมู่บ้านละ 1,000,000 บาท จำนวน 82 กองทุน (สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติงาน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น, 2558)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยในฐานะนักวิชาการพัฒนาชุมชน สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว มีหน้าที่รับผิดชอบงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ ฯ จึงมีความสนใจในการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น เป็นอย่างไร และความคิดเห็นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้านที่ต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน

สมมติฐานของการวิจัย

1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน
2. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

3. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

4. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

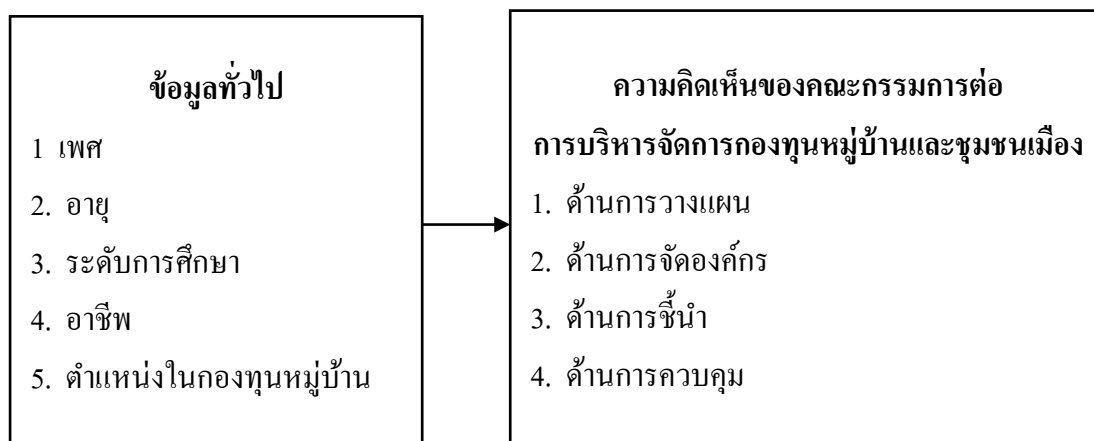
5. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้านต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ได้นำแนวคิดหลักการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงสุด 4 ประการ คือ (1) ด้านการวางแผน (2) ด้านการจัดองค์กร (3) ด้านการชี้นำ และ (4) ด้านการควบคุมหรือ POLC ของ Drucker (1991) เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent variable)

ตัวแปรตาม (Dependent variable)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน อำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์
2. ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน
3. สามารถนำผลจากการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอำเภอลำดวนและกองทุนหมู่บ้านอื่น ๆ

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษานี้แบ่งขอบเขตของการวิจัยออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพส่วนบุคคลของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. อาชีพ
5. ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน

ตัวแปรตาม คือความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการวางแผน
2. ด้านการจัดองค์กร
3. ด้านการชี้แนะ
4. ด้านการควบคุม

2. ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษานี้มีประชากรในการศึกษาคือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอำเภอลำดวน จังหวัดสุรินทร์ จำนวนทั้งสิ้น 1,134 คน (สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ

สนับสนุนการปฏิบัติงาน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น, 2558)

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2558-มกราคม พ.ศ. 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการนำทรัพยากรการบริหารมาใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการบริหาร ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการจัดการองค์กร ด้านการชี้นำและด้านการควบคุม

ด้านการวางแผน หมายถึง การกำหนดแผนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน การกำหนดระยะเวลาดำเนินงานตั้งเป้าหมายตลอดจนกำหนดวิธีการเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

ด้านการจัดการองค์กร หมายถึง การจัดแผนผังโครงสร้างการทำงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่ชัดเจนคณะกรรมการมีความสามารถตามตำแหน่งที่ได้รับ มีการแบ่งงานกันทำชัดเจน/ ไม่ทำงานซ้ำซ้อนกัน มีการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านสามารถดำเนินการตามแผนให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

ด้านการชี้นำ หมายถึง ความเป็นผู้นำของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเรื่องความรับผิดชอบ การมีความคิดริเริ่มและการจูงใจ การสร้างความร่วมมือของสมาชิกต่อกิจกรรมของกองทุนหมู่บ้านในประเด็นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การแก้ไขปัญหาการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน

ด้านการควบคุม หมายถึง มีการจัดทำบัญชีให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจสอบ การชี้แจงผลการดำเนินงาน การรายงานผลการดำเนินงาน การแต่งตั้งสมาชิกเข้ามาตรวจสอบการดำเนินงานเป็นการควบคุมกองทุนหมู่บ้านให้ดำเนินงานต่าง ๆ ภายในกองทุนให้เป็นไปตามแผนงาน ความคาดหวังหรือมาตรฐานที่กำหนด

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกโดยการพูดหรือการเขียนที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ความเชื่อ หรือค่านิยมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งการแสดงออกถึงความคิดเห็นนี้อาจจะรวบรวมได้จากอารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพความเป็นจริงในขณะนั้น

กองทุนหมู่บ้าน หมายถึง กองทุนหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ที่ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล รวม 84 กองทุน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอ
วังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ซึ่งได้จัดขึ้นตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544

เพศ หมายถึง เพศของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในพื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น
จังหวัดสระแก้ว ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม โดยระบุช่วงเพศเป็น 2 ช่วง ได้แก่ เพศชาย, เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในพื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น
จังหวัดสระแก้ว ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
ในพื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม โดยระบุช่วงระดับการศึกษาเป็น
4 ช่วง ได้แก่ ประถมศึกษา, มัธยมศึกษาปีที่ 3, มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช., อนุปริญญา/ ปวส. ขึ้นไป

อาชีพ หมายถึง อาชีพของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัด
สระแก้ว ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม โดยระบุช่วงอาชีพเป็น 4 ช่วง ได้แก่ รับจ้างทั่วไป, ค้าขาย/
ธุรกิจส่วนตัว, เกษตรกร, อาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมา

ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน หมายถึง ตำแหน่งที่ได้รับในกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอ
วังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ผู้ที่ตอบแบบสอบถาม โดยระบุช่วงตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้านเป็น
5 ช่วง ได้แก่ ประธาน, รองประธาน, เลขานุการ, เภรัญญิก, กรรมการ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว” ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้ประกอบการศึกษาวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
3. แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
4. ข้อมูลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

ราชบัณฑิตยสถาน (2539, หน้า 115) กล่าวว่า คิดเห็น หมายถึง ทำให้ปรากฏรูปขึ้นในใจ ด้วยความใคร่ครวญ ไตร่ตรอง กำหนดด้วยความตั้งใจ จงใจ และให้ความคิดเห็น และเข้าใจ

ธรรณิศจิตขันธ์ (2542, หน้า 43) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นหมายถึง ความเชื่อ หรือการลงความเห็นซึ่งขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่ได้รับทราบ

พรนิกา ยันนาคี (2546, หน้า 142) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกที่บุคคลใด บุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความรู้ การรับรู้ ประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับมา โดยบุคคลนั้นอาจจะแสดงออกมาทางใดทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็น การพูด ลักษณะท่าทางหรือไม่แสดงออกเลยก็ได้

พาวนต์ วิริยะสัทธา (2546, หน้า 4) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้าน ความรู้สึก ความคิด ความเข้าใจ ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ โดยสอดคล้องกับ ความรู้สึกภายในของตน การแสดงออกถึงความคิดเห็นนี้อาจจะรวบรวมได้จากอารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพความเป็นจริงในขณะนั้น ความคิดเห็นอาจจะถูกต้องหรือไม่ อาจจะได้รับ การยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นได้ รวมทั้งความเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

สมยศ อักษร (2546, หน้า 13 อ้างถึงใน พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต, 2554) ได้สรุปว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มคนทางด้านความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดเป็น

ความรู้สึกเชื่อถือที่ไม่อยู่บนความแน่นอนหรือความจริง แต่ขึ้นอยู่กับจิตใจ ด้วยการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ประสบการณ์ในการทำงานติดต่อกันระหว่างบุคคลหรือกลุ่มคน สภาพแวดล้อมและมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่น ความคิดเห็นจึงไม่ถาวรและมีการเปลี่ยนแปลงได้โดยง่ายในบางสถานการณ์ ความคิดเห็นอาจอยู่ในลักษณะเห็นด้วยมากหรือเห็นด้วยน้อย

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2528 อ้างถึงใน สุพินดา วงษ์บุรี, 2547, หน้า 10-11) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกโดยการพูดหรือเขียนเกี่ยวกับทัศนคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมของบุคคลความคิดเห็นไม่เหมือนทัศนคติตรงที่ไม่จำเป็นต้องแสดงความรู้สึก อารมณ์หรือการแสดงพฤติกรรมที่จะตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นคำพูดพร้อมเหตุผลที่บุคคลคิดขึ้นมา และถ้าไม่มีคนเห็นด้วยก็อาจเปลี่ยนคำพูดดังกล่าวได้ ดังนั้น บุคคลที่มีทัศนคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ถ้าไม่แสดงความคิดเห็นออกมาก็จะไม่มีบุคคลใดทราบเลยว่า บุคคลนั้นมีทัศนคติความเชื่อหรือค่านิยมเช่นใด

อุททัย ครูฑเดชะ (2550, หน้า 8) ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ และความคิดเห็นของคนนั้นมีหลายระดับขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล

สมาน บุชารัตนชัย (2551, หน้า 7) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากความรู้ การปฏิบัติ ประสบการณ์ที่บุคคลนั้นได้รับมา โดยบุคคลนั้นอาจแสดงออกมาทางใดทางหนึ่งไม่ว่าจะเป็นการพูด ลักษณะท่าทางหรือไม่แสดงออกเลยก็ได้

สรุปว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกโดยการพูดหรือการเขียนที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ ความเชื่อ หรือค่านิยมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งการแสดงออกถึงความคิดเห็นนี้รวบรวมได้จากอารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพความเป็นจริงในขณะนั้น ซึ่งการแสดงความคิดเห็นนี้อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากบุคคลอื่น ความคิดเห็นจึงไม่ถาวรและมีการเปลี่ยนแปลงได้โดยง่ายดังนั้นบุคคลที่มีทัศนคติหรือความเชื่อหรือค่านิยมอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ถ้าไม่แสดงความคิดเห็นออกมาก็จะไม่มีบุคคลใดทราบเลยว่าบุคคลนั้นมีทัศนคติความเชื่อหรือค่านิยมเช่นใด

ประเภทของความคิดเห็น

ดวงอุมา โสภา (2551, หน้า 20) ได้จำแนกความคิดเห็นเป็น 2 ประการด้วยกัน คือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด-เชิงลบสุด (Extreme opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจาก

การเรียนรู้และประสบการณ์ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ทิศทางบวกสุดได้แก่ความรักจนหลงทิศ
ทิศทางลบสุดได้แก่ความรังเกียจความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive contents) การมีความคิดเห็นต่อสิ่งใด
สิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้นเช่นความรู้ความเข้าใจในทางที่ดีที่ชอบยอมรับเห็น
ด้วยความรู้สึกความเข้าใจในทางที่ตีไม่ได้ก็ไม่ชอบไม่ยอมรับไม่เห็นด้วย

สรุปว่า ประเภทของความคิดเห็นจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ ความคิดเห็นเชิงบวก
สุด-เชิงลบสุด และความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ ซึ่งทั้งหมดเกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์
ทั้งสิ้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ดวงอุมา โมสกา (2551, หน้า 21) ได้สรุปปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของ
บุคคลซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่เหมือนกันหรือแตกต่างกันไว้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่

1.1 ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศอวัยวะความครบถ้วนสมบูรณ์ของ
อวัยวะต่าง ๆ คุณภาพของสมอง

1.2 ระดับการศึกษาการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและ
การศึกษาทำให้บุคคลที่มีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้นและคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็น
ในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

1.3 ความเชื่อค่านิยมและเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้
จากกลุ่มบุคคลในสังคมหรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

1.4 ประสบการณ์เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่
และความรับผิดชอบต่องานซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

2. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมได้แก่

2.1 สื่อมวลชนได้แก่วิทยุโทรทัศน์หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มีอิทธิพล
อย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคลเป็นการได้รับข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

2.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้องมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเพราะเมื่อบุคคล
อยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใดก็ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่ม หรือสังคมซึ่งทำให้บุคคล
นั้นมีความเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

2.3 ข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับทั้งนี้
เพราะข้อเท็จจริงที่แต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกันก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

สรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น คือ (1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ปัจจัยทาง พันธุกรรมและร่างกายระดับการศึกษาความเชื่อค่านิยมประสบการณ์และ (2) ปัจจัยด้าน สิ่งแวดล้อม ได้แก่ สื่อมวลชนกลุ่มและสังคมข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคล แต่ละคนได้รับซึ่งทำให้บุคคลแต่ละคนแสดงความคิดเห็นที่เหมือนกันหรือแตกต่างกัน

การวัดความคิดเห็น

วัลถ รัชนีตรานนท์ (2540, หน้า 102-117) ได้เขียนในเอกสารประกอบการเรียน การสอน ของคณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เรื่องการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการวัดว่า มาตรฐานวัดเจตคติหรือทัศนคติหรือความคิดเห็นที่นิยมใช้อย่างแพร่หลายมี 4 วิธี คือ

1. วิธีคิดแบบสเกลวัดความต่างทางศัพท์ (S-D Scale = Semantic differential scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น โดยอาศัยคุณสมบัติที่มีความหมายตรงกันข้ามเช่นดี-เลวขยัน-ขี้เกียจ เป็นต้น
2. วิธีลิคิ์ทสเกล (Likert scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นที่นิยมกัน มากที่สุดเพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่ายประหยัดเวลาผู้ตอบเวลาผู้ตอบแบบสามารถแสดงทัศนคติ ในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ โดยยึดอันดับความชอบหรือไม่ชอบซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบและให้คะแนน 5 4 3 2 1 หรือ +1 +10 -1 -2 ตามลำดับ
3. วิธีกัทแมนสเกล (Guttman scale) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นใน แนวเดียวกันและสามารถจัดอันดับทัศนคติสูง-ต่ำแบบเปรียบเทียบกันและกันได้อย่างต่ำสุดหรือ สูงสุดและแสดงถึงการสะสมของข้อความความคิดเห็น
4. วิธีเทอร์สโตนสเกล (Thurstone scale) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาตร แล้วเปรียบเทียบตำแหน่งความคิดหรือทัศนคติไปในทางเดียวและเสมือนว่าเป็น Scale ที่มีช่วงห่าง กัน

สุขญา คุปติยานุวัฒน์ (2543, หน้า 43) ได้เสนอแนะว่าวิธีที่ง่ายที่สุดที่จะบอก ความคิดเห็น ก็คือการแสดงให้เห็นถึงร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อคำถามเพราะจะทำให้เห็นว่า ความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะใด

สรุปว่า การวัดความคิดเห็นมีหลายวิธีการ เช่น วิธีคิดแบบสเกลวัดความต่างทางศัพท์ วิธีลิคิ์ทสเกล วิธีกัทแมนสเกล วิธีเทอร์สโตนสเกล แต่ทุกวิธีการเป็นการหาค่าร้อยละ ของคำตอบ ในแต่ละข้อ ซึ่งจะช่วยให้ทราบผลของความคิดเห็นนั้น ๆ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

เมื่อกล่าวถึงคำว่า การบริหารส่วนใหญ่มักจะนึกถึงการบริหารราชการคำศัพท์ที่ใช้มี 2 คำ คือ การบริหาร (Administration) นิยมใช้กับการบริหารราชการหรือการจัดการเกี่ยวกับนโยบาย คำศัพท์อีกคำหนึ่ง คือ การจัดการ (Management) นิยมใช้กับการบริหารธุรกิจเอกชนหรือการดำเนินการตามนโยบายที่กำหนดไว้ อย่างไรก็ตามคำว่าบริหารกับคำว่าจัดการใช้แทนกันได้ มีความหมายเหมือนกัน (สมคิด บางโม, 2545, หน้า 60)

ความหมายของการบริหารจัดการ

เกษม จันทร์แก้ว (2540, หน้า 512-514) ได้ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง ศิลปะ การดำเนินการนำวัตถุประสงค์สู่ระบบด้วยระบบกระบวนการผลิตจนได้ผลผลิตตามที่กำหนดไว้ การบริหาร จึงเป็นการดำเนินการให้ทุกโครงการทำหน้าที่สัมพันธ์กัน เป็นเรื่องยากที่จะทำให้เกิดการผสมผสานกันถ้าไม่วางแผนการดำเนินการที่ดี ซึ่งขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่วางแผนบริหารอย่างไร อย่างเป็นที่ ผู้บริหารมีหน้าที่อำนาจการ (Directing) ตามอำนาจหน้าที่จากหน่วยงาน (Organizing) ที่เป็นผู้รับผิดชอบควบคุม (Controlling) ในการนำแผนงาน (Planning) ที่ได้กำหนดไว้แล้ว ไปดำเนินการร่วมกันทรัพยากร (Assembling resource) ทำให้การผลิตหรือการใช้ปัจจัยการบริหาร (ได้แก่ คน งบประมาณ เครื่องมือ อุปกรณ์ สวัสดิการ ฯลฯ) ก่อให้เกิดผลผลิตขั้นสุดท้าย

พะยอม วงศ์สารศรี (2542, หน้า 3) การบริหารงานไม่ว่าจะเป็นองค์กรหรือรัฐบาลหรืองานธุรกิจเอกชนต่างมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่ต้องการให้งานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและพัฒนาอยู่เสมอองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารงานคือคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการในบรรดาเหล่านี้เป็นที่ยอมรับกันว่า “คน” เป็นปัจจัยที่สำคัญและมีค่าในแต่ละองค์การจะมีงานที่รับผิดชอบอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งจะต้องปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลตามเป้าหมาย ดังนั้นในแต่ละองค์การจึงต้องมี “บุคคล” ซึ่งเรียกว่าข้าราชการบ้างเจ้าหน้าที่บ้างหรือพนักงานบ้าง เป็นผู้ปฏิบัติงานงานจึงสำเร็จและได้ผลตามเป้าหมายโดยทั่วไปการเลือกสรรบุคคลเข้ามาทำงานในหน่วยราชการหรือองค์กรธุรกิจขนาดใหญ่ ๆ จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์เป็นอย่างดี เช่น มีการกำหนดพื้นความรู้มีการสอบแข่งขันสอบคัดเลือกเมื่อผ่านการทดสอบแข่งขัน หรือ การสอบคัดเลือกได้แล้วยังกำหนดให้มีการทดลองปฏิบัติงาน ระยะเวลาหนึ่งก่อน เมื่อปรากฏว่าเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่แล้วจะบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประจำอีกต่อไป แต่การบรรจุแต่งตั้งบุคคลเข้าปฏิบัติงาน ดังกล่าว แม้จะมีการกำหนดคุณสมบัติและกฎเกณฑ์ไว้เป็นอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่ได้เป็นเครื่องประกันที่ดีในการคัดเลือกบุคลากรได้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่เสมอไป ทั้งนี้ เพราะปัจจุบันนี้วิทยาการต่าง ๆ ได้เจริญรุดหน้าไปมากได้มีการค้นพบหลักการและกฎเกณฑ์ใหม่ ๆ ซึ่งนำมาใช้แทนของเก่าได้อย่างดี ดังนั้นคนที่เคยเหมาะสมอยู่ใน

ระยะแรกเข้าทำงานอาจกลายเป็นคนที่ไม่เหมาะสมไปได้โดยง่ายในระยะเวลาต่อมา ประกอบกับบุคลากรเมื่อปฏิบัติงานไปนาน ๆ อาจเกิดความเบื่อหน่ายความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน น้อยลงดังนั้นหากได้มีการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ความชำนาญและให้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ย่อมทำให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้นอันเป็นผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ศุภร เสรีรัตน์, งามอาจ ปทะวานิช และปริญ ลักษิตานนท์ (2545, หน้า 18-19) ได้รวบรวม ความหมายของคำว่า “การบริหารจัดการ” ได้ดังนี้

การบริหาร (Administration) จะใช้ในการบริหารระดับสูงโดยเน้นที่การกำหนดนโยบายที่สำคัญและการกำหนดแผนของผู้บริหารระดับสูงเป็นค่านิยมใช้ในการบริหารรัฐกิจ (Public Administration) หรือใช้ในหน่วยงานราชการและคำว่า “ผู้บริหาร” (Administrator) จะหมายถึงผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในองค์กรของรัฐหรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไร (Schermerhorn, 1999, p. 2) การบริหาร คือกลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การสั่งการ (Leading/ directing) หรืออำนวยการ และการควบคุม (Controlling) ซึ่งจะมี ความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์กร (6M's) เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วย จุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพผลครบถ้วน

วิรัช วิรัชนิการวรรณ (2545, หน้า 5) กล่าวว่าไว้ว่า การบริหารจัดการ การบริหารการพัฒนา และการบริหารการบริการ แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันที่เห็นได้ชัดเจน มีอย่างน้อย 3 ส่วน คือ (1) เป็นแนวทางหรือวิธีการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐและ/ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ (2) มีกระบวนการบริหารงานที่ประกอบด้วยสามขั้นตอน คือ การคิดหรือการวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล และ (3) มีจุดหมายปลายทางคือการพัฒนาประเทศไปในทิศทาง ที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้น สำหรับส่วนที่แตกต่างกัน คือ แต่ละคำมีจุดเน้นต่างกัน กล่าวคือ การบริหารจัดการเน้นการนำ แนวคิดการจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขัน ความรวดเร็ว การตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอน และการลดพิธีการ เป็นต้น ในขณะที่การบริหารการพัฒนาให้ความสำคัญเรื่องการบริหารรวมทั้ง การพัฒนานโยบาย แผน แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมของหน่วยงานภาครัฐ ส่วนการบริหาร การบริการเน้นเรื่องการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ประชาชน

Stoner and Freeman (1981, p. 5; Bartol & Martinn, 1991, pp. 6-9 อ้างถึงใน พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต, 2554) กล่าวว่า การจัดการเป็นกระบวนการทำให้เป้าหมายขององค์กร

บังเกิดผลสัมฤทธิ์ โดยการวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุมงานของสมาชิก
ขององค์การเป็นการใช้ทรัพยากรขององค์การที่มีอยู่ให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์การ

Longnecker and Pringle (1981, p. 3 อ้างถึงใน พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต, 2554) นิยามว่า
การจัดการเป็นกระบวนการของการ ได้มาและการผนวกมนุษย์ งบประมาณและทรัพยากร
ทางกายภาพเข้าหากัน เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายพื้นฐานขององค์การในการผลิตสินค้าและบริการ
ที่พึงปรารถนาของหน่วยสังคมบางส่วน

Griffin (1997, p. 4) กล่าวว่า การบริหารจัดการ หมายถึงชุดของหน้าที่ต่าง ๆ ที่กำหนด
ทิศทางในการใช้ทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
ขององค์การ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึงการใช้ทรัพยากรได้อย่างเฉลียวฉลาด
และคุ้มค่า การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ หมายถึงการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง
และมีการปฏิบัติการสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ดังนั้น ผลสำเร็จของการบริหารจัดการจึงจำเป็นต้อง
มีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กัน

สรุปว่า การบริหารจัดการเป็นวิธีการที่ทำให้ห้วงการบรรลุเป้าหมายที่วางไว้
มีองค์ประกอบคือ 1. การวางแผน การกำหนดวิธีการ การกำหนดเป้าหมาย และเลือกทางเลือก
ที่ดีที่สุด 2. การจัดองค์การ การกำหนดโครงสร้าง การวางคนให้เหมาะสมกับงาน 3. การเป็นผู้นำ/
การจูงใจให้คนทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย 4. การควบคุม การติดตาม ตรวจสอบ
การดำเนินงานว่าบรรลุเป้าหมายหรือไม่

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ

นักวิชาการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้อธิบายถึงแนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหาร
จัดการไว้อย่างน่าสนใจดังนี้

วิโรจน์ สารรัตนะ (2545, หน้า 3-5) ได้กล่าวว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินงาน
เพื่อบรรลุจุดหมายขององค์การ โดยอาศัยหน้าที่หลักทางการบริหารอย่างน้อย 4 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) เป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งนักวิชาการ
ทั้งหลายกำหนดขึ้น จะเริ่มต้นด้วยหน้าที่ทางการวางแผนเป็นอันดับแรกจึงแสดงให้เห็นถึง
ความสำคัญของการวางแผนเป็นอย่างดี โดยที่องค์ประกอบของกระบวนการวางแผนองค์การ
หนึ่ง ๆ ประกอบด้วย ภารกิจจุดหมายและแผน โดยภารกิจเป็นข้อประกาศอย่างกว้าง ๆ เกี่ยวกับ
จุดมุ่งหมายหรือเหตุผลพื้นฐานในการดำรงอยู่ขององค์การและขอบข่ายงานเฉพาะขององค์การ
หรือที่ทำให้ห้วงการแตกต่างจากองค์การอื่นสำหรับจุดหมายเป็นเป้าหมายแห่งอนาคต หรือผลลัพธ์
สุดท้ายที่องค์การต้องการให้บรรลุผล ขณะเดียวกันแผนงานหมายถึงวิถีทางที่จะก่อให้เกิด
การกระทำเพื่อบรรลุผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับองค์การ

2. การจัดองค์กร (Organizing) เป็นหน้าที่ทางการบริหารที่สืบเนื่องจากการวางแผน กล่าวคือ เมื่อองค์การจัดทำจุดหมายและแผนเชิงยุทธศาสตร์แล้ว ผู้บริหารควรต้องออกแบบ โครงสร้างองค์การเพื่อให้การบริหารงานบรรลุจุดหมายแผนเชิงยุทธศาสตร์ขององค์การนั้น การออกแบบ โครงสร้างองค์การเป็นกิจกรรมที่ควรได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอเนื่องจากปัจจัย ที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบ โครงสร้างองค์การเกิดขึ้นมากมาย

3. การชี้นำ (Leading) เป็นสถานะที่ผู้นำใช้ความพยายามที่จะให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การที่ผู้นำ จะเป็นผู้นำที่มีศักยภาพดังกล่าวได้พึงทำความเข้าใจทฤษฎีการจูงใจ (Motivation) ภาวะผู้นำ (Leadership) การติดต่อสื่อสาร (Communication) และการบริหารกลุ่ม (Group) เพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม

4. การควบคุม (Controlling) เป็นกระบวนการวางระเบียบกฎเกณฑ์เพื่อให้ การปฏิบัติงานขององค์การบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้มุ่งให้เกิดความมั่นใจว่าสมาชิก ในองค์การได้ประพฤติปฏิบัติไปในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานการทำงานที่กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งขององค์การ การเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกในองค์การ

จักรกริช หมอประกอบ (2547, หน้า 17-18) สรุปไว้ว่า มีความสำคัญต่อทำงาน ที่มีประสิทธิภาพมากหากขาดเสียซึ่งการบริหาร 4M ที่ดีในข้อหนึ่งข้อใดก็จะทำให้งานนั้น เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานส่งผลกระทบต่อการทำงานในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อกัน และจะทำให้การทำงานนั้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้น ๆ และการทำงาน ของผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหาร หรือผู้บังคับบัญชาในหน่วยงานที่มีกระบวนการบริหารหรือการจัดการที่ดีจากความหมายดังกล่าว ข้างต้น การบริหารจัดการ จึงเป็นกระบวนการของกิจกรรมที่ต่อเนื่องและประสานงานกัน ซึ่งผู้บริหารต้องเข้ามาช่วย เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การประเด็นสำคัญ ของการบริหาร จัดการจะเกี่ยวข้องกับการเพิ่มผลผลิต โดยมุ่งสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการนำกระบวนการ บริหารมาใช้ในโลกยุคโลกาภิวัตน์นี้ เป็นการเปิดกว้างอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารในการบริหาร ไม่จำเป็นจะต้องกำหนดตายตัวว่าจะใช้เทคนิคใดใช้กระบวนการใดเพราะมันขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และเป้าหมายของงานเป็นสำคัญสถานภาพของผู้บริหารเองก็จะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ และโอกาสเช่นกันผู้บริหารเองจะต้องมีความรู้จริงในทุกกระบวนการแต่การที่จะนำมาใช้นั้น ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมดังกล่าว

Fayo (1916 อ้างถึงใน คำรงค์ วัฒนา, 2545, หน้า 9) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับ เรื่องการจัดการและจัดพิมพ์เป็นหนังสือชื่อ Administration industrielleet generaleb เป็นภาษา ฝรั่งเศส โดย ฟาโย เห็นว่าหลักในการจัดการนั้นควรยืดหยุ่นและสามารถปรับไปตามตัวแปรต่าง ๆ เขาได้กำหนดหลักการสำหรับผู้บริหารไว้ 14 ประการคือ

1. การแบ่งงานกันทำ (Division of work) เป็นการแบ่งงานกันทำตามความชำนาญ เฉพาะด้านเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ
2. อำนาจสั่งการ (Authority) เป็นอำนาจสั่งการซึ่งเป็นอำนาจอันชอบธรรมของบรรดา ผู้ที่มีตำแหน่งเพื่อสามารถที่จะออกคำสั่งในการทำงานได้โดยผู้ออกคำสั่งต้องมีความรับผิดชอบ ต่อคำสั่งในการทำงานได้
3. ระเบียบวินัย (Discipline) เป็นระเบียบวินัยที่คนในองค์กรต้องเคารพและยอมรับ เพื่อสร้างสภาพงานที่เป็นระเบียบและเรียบร้อย
4. หลักการ“สั่งการ โดยคน ๆ เดียว” (Unity of command) เป็นหลักการซึ่งคุ้นเคย ในชื่อของหลัก “เอกภาพในการบังคับบัญชา” ลูกน้องจะต้องฟังคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาโดยตรง รวมถึงการรายงานผลการปฏิบัติงานก็จะต้องรายงานกับผู้บังคับบัญชาโดยตรง
5. การมีทิศทาง (Unity of direction) คือการมีทิศทางหรือเป้าหมายเดียวกัน โดยแต่ละกลุ่มงานย่อย (กอง, แผนก, ฝ่าย) ในองค์กรที่มีกิจกรรมแยกย่อยออกมา
6. ประโยชน์ส่วนรวม (Subordination of interests to the general interests) เป็นประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว
7. หลักการตอบแทน (Remuneration) เป็นหลักการตอบแทนการทำงาน ซึ่งถือเป็น แนวทางที่คนงานจะต้องได้รับค่าตอบแทนที่ยุติธรรม
8. หลักการรวมอำนาจ (Centralization) เป็นหลักการรวมอำนาจ หมายถึง ระดับมาก น้อยที่ผู้ได้บังคับบัญชาสามารถตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ซึ่ง ฟาโย (FayoI) เห็นว่าการใช้อำนาจ หน้าที่ในการตัดสินใจควรกระทำที่สายการบังคับบัญชาระดับสูงที่สุดที่เป็นไปได้ในสถานการณ์ นั้น ๆ
9. การมีสายการบังคับบัญชา (Scalar chain) เป็นการมีสายการบังคับบัญชา ซึ่งเป็น เสมือนห่วงโซ่หรือเส้นทางของคำสั่งและติดต่อสื่อสารใด ๆ ระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องในแต่ละ สายงานภายใต้โครงสร้างของแต่ละองค์การ
10. การจัดระเบียบ (Order) เป็นการจัดระเบียบหรือการจัดให้คนตลอดจนวัสดุสิ่งของได้ อยู่ในที่ที่ควรอยู่นั้น คือ ใช้คนให้เหมาะกับงาน จัดสถานที่ทำงานให้เป็นระเบียบ และมีระเบียบ เกี่ยวกับงานพัสดุ

11. ความเที่ยงธรรม (Equity) เป็นความเที่ยงธรรมที่ฟาโย (Fayol) กล่าวถึงหลักข้อนี้ว่า นักบริหารควรมีทั้งความยุติธรรม (Justice) และความ โอบอ้อมอารี (Kindliness)

12. หลักความมั่นคงในตำแหน่งงานของบุคคลกร (Stability of tenure of personal fayol) เป็นหลักความมั่นคงในตำแหน่งงานของบุคคลกรเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนบุคลากรพัฒนานักบริหาร

13. ความคิดริเริ่ม (Initiative) เป็นความคิดริเริ่ม หมายถึง พลังที่จะคิดให้เกิดแผนงานแล้วทำต่อไปจนสำเร็จจะเกิดได้ต่อเมื่อผู้ปฏิบัติงานได้รับการจูงใจและมีความพึงพอใจในงาน

14. สามัคคีคือพลัง (Esprit De corps) เป็นภายิตที่ว่า สามัคคีคือพลัง หมายถึงการเสริมสร้างการทำงานเป็นทีมอันจะทำให้เกิดความกลมเกลียวและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์กร

Gulick and Lydall (1973, pp. 47-88 อ้างถึงใน พิมล จรรย์นามวัฒน์, 2544, หน้า 22) เป็นนักทฤษฎีที่อยู่ในกลุ่มการศึกษาการจัดการตามหลักการบริหาร ได้เสนอหลักที่เกี่ยวกับการบริหารซึ่งคนที่เป็นผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่สำคัญอยู่ 7 ประการ คือ การวางแผนการจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงานการรายงานและการงบประมาณหรือเรียกสั้น ๆ ว่า “POSDCORB” ซึ่งประกอบด้วย รายละเอียดดังต่อไปนี้

P = Planning หมายถึง การวางแผนงาน ซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบาย (Policy) ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องกันในการดำเนินงานแผนเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการใช้ความรู้ในทางวิชาการและวิจารณ์ญาณวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคตแล้วกำหนดวิธีการโดยถูกต้องอย่างมีเหตุมีผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องและสมบูรณ์

O = Organizing หมายถึง การจัดส่วนราชการหรือองค์กร ซึ่งในการศึกษาบางแห่งก็พิจารณา รวมไปถึงการปฏิบัติงาน หรือ วิธีการจัดการ (Management) ด้วยเรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้ จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดแบ่งงาน (Division of work) เป็นกรมกองแผนก โดยอาศัยปริมาณงานคุณภาพของงานหรือจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่าง (Specialization) ก็ได้ นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ของการควบคุม (Control) และหรือพิจารณาในแง่หน่วยงาน (Organization) เช่น หน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษา (Staff) หรือบ้างก็เรียกเป็นหน่วยงานหลัก (Line) หน่วยแนะนำหรือที่ปรึกษา (Staff) และหน่วยงานช่วยเหลือหน่วยงานอนุกร (Auxiliary) เป็นต้น

S = Staffing หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่แบ่งไว้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งหมายถึงการจัดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล (Personnel administration) เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถมาปฏิบัติงานให้เหมาะสม

(Competent man for competent job) หรือ Put the right man on the right job ก็ป็นรวมถึง การที่จะเสริมสร้างและสร้างไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการทำงานของคนงานและพนักงานด้วย

D = Directing หมายถึง การศึกษาวิธีการอันรวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงาน ตลอดจนจิตใจปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ (Leadership) มนุษยสัมพันธ์ (Humanrelations) และการจูงใจ (Motivation) เป็นต้น การอันรวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ (Decision Making) ซึ่งเป็นหลักอันสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารงานและขึ้นอยู่กับความสามารถของ ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานมากเหตุเพราะว่าการที่จะอันรวมให้การกิจดำเนินไปด้วยดีได้ จำเป็นต้องมีการตัดสินใจที่ดีและมีการสั่งการที่ถูกต้องเหมาะสมกับแต่ละลักษณะของการตัดสินใจ

Co = Coordinating หมายถึง ความร่วมมือประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไป ด้วยความเรียบร้อยและราบรื่นศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้การประสานงานดีขึ้นเพื่อช่วย แก้ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานการร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการ บริหารเพราะเป็นกิจวัตรประจำวันที่จะต้องพึงกระทำในการปฏิบัติงานและเป็นสิ่งที่มีอยู่ทุกระดับ ของงานการร่วมมือประสานงานเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่จะต้องจัดให้มีขึ้นในหน่วยงานของ ตนเพราะเป็นปัจจัยสำคัญในอันที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ

R = Reporting หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานตลอดรวมถึงการประชาสัมพันธ์ (Public relations) ที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนทราบด้วยอันที่จริงการรายงานนี้มีความสัมพันธ์กับการ ติดต่อสื่อสาร (Communication) อยู่มากการรายงาน โดยทั่วไปหมายถึงวิธีการของสถาบัน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถามผู้บังคับบัญชา และหรือผู้ร่วมงาน ฯลฯ ความสำคัญของรายงานนั้นอยู่ที่จะต้องอยู่บนรากฐานของความจริง

B = Budgeting หมายถึง การงบประมาณโดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธี ในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณและแผนงาน เป็นเครื่องมือในการควบคุมงาน วิธีการบริหารงบประมาณ โดยทั่วไปมักมีวงจรที่คล้ายคลึงกัน อย่างที่เรียกว่า “วงจรงบประมาณ” (Budget cycle) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมงบประมาณและการเสนอขออนุมัติ (Executive preparation and submission)
2. การพิจารณาให้ความเห็นชอบของฝ่ายนิติบัญญัติ (Legislation authority)
3. การดำเนินการ (Execution)
4. การตรวจสอบ (Audit)

Drucker (1991) เสนอเป็นหลักการว่า กระบวนการจัดการประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning) เป็นการกำหนดหน้าที่การงานที่ต้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุ

เป้าหมายขององค์กร โดยกำหนดว่าจะดำเนินการอย่างไรและดำเนินการเมื่อไร เพื่อให้ความสำเร็จตามแผนที่วางไว้ การวางแผนต้องควบคุมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

2. การจัดการองค์กร (Organizing) เป็นการมอบหมายงานให้บุคคลในแผนกหรือฝ่ายได้ปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ เมื่อแผนกหรือฝ่ายประสบความสำเร็จก็จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จไปด้วยดี

3. การเป็นผู้นำ/ การชี้นำ (Leading) เป็นการจูงใจ การชักนำ การกระตุ้นและชี้ทิศทางให้ดำเนินไปสู่เป้าหมาย โดยการเพิ่มผลผลิตและเน้นมนุษยสัมพันธ์ทำให้เกิดระดับผลผลิตในระยะยาวที่สูงกว่าภาวะงานเพราะคนมักไม่ค่อยชอบภาวะงาน

4. การควบคุม (Controlling) เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหาร ที่จะต้องรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน เปรียบเทียบผลงานปัจจุบันกับเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ และทำการตัดสินใจไปตามเกณฑ์หรือไม่

Dalr (2006 อ้างถึงใน ศาคร สุขศรีวงศ์, 2550, หน้า 26-27) กล่าวถึง กิจกรรมหลักทางการจัดการแบ่งออกเป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม 4 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วยการกำหนดขอบเขตของธุรกิจตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตลอดจนกำหนดวิธีการเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. การจัดการองค์กร (Organizing) ประกอบด้วยการจัดบุคคลแบ่งแผนงานและจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับแผนงานเพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการตามแผนให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

การวางแผนและการจัดการองค์กรนี้ จัดได้ว่าอยู่ในส่วนของการคิดซึ่งเป็นนามธรรม เพื่อให้ส่วนการคิดนี้นำไปสู่การกระทำที่สำเร็จเป็นรูปธรรมจะต้องอาศัยสมาชิกในองค์กร ซึ่งหมายถึงตนเอง และผู้อื่นร่วมกันทำงาน และเพื่อให้สมาชิกสามารถทำงานได้ตามความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่และบรรลุวัตถุประสงค์จะต้องอาศัยกิจกรรมในลำดับต่อไปนี้เรียกว่า การชี้นำ

3. การชี้นำ (Leading) ประกอบด้วยเนื้อหา 2 เรื่องสำคัญ คือ ภาวะผู้นำ (Leadership) ซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาตัวผู้บริหารเองและการจูงใจ (Motivation) ซึ่งเกี่ยวกับการชักจูงหรือการกระตุ้นให้ผู้อื่นทำงานได้เต็มที่ตามความรู้ความสามารถ

4. การควบคุมองค์กร (Controlling) เป็นการควบคุมองค์กรให้การดำเนินงานต่าง ๆ ภายในองค์กรเป็นไปตามแผนงานความคาดหวังหรือมาตรฐานที่กำหนด

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบแนวคิด ทฤษฎีการบริหารจัดการ

ชื่อผู้แต่ง	หลักการบริหารจัดการ
1. Fayol (1916 อ้างถึงใน คำรงค์ วัฒนา, 2545, หน้า 9)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การแบ่งงานกันทำ 2. อำนาจสั่ง 3. ระเบียบวินัย 4. หลักการ“สั่งการโดยคน ๆ เดียว” 5. การมีทิศทาง 6. ประโยชน์ส่วนรวม 7. หลักการตอบแทน 8. หลักการรวมอำนาจ 9. การมีสายการบังคับบัญชา 10. การจัดระเบียบ 11. ความเที่ยง 12. หลักความมั่นคงในตำแหน่งงานของบุคคลากร 13. ความคิดริเริ่ม 14. สามัคคีคือพลัง
2. Gulick and Lydall (1973 , pp. 47-88 อ้างถึงใน พิมล จรรย์นามวัฒน์, 2544, หน้า 22)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผนงาน 2. การจัดส่วนราชการหรือองค์การ 3. การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงาน 4. การศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวก 5. ความร่วมมือประสานงาน 6. การรายงานผลการปฏิบัติงาน 7. งบประมาณ
3. Drucker (1991)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผน 2. การจัดการองค์กร 3. การเป็นผู้นำ/ การชี้นำ 4. การควบคุม

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ชื่อผู้แต่ง	หลักการบริหารจัดการ
4. Dalf (2006 อ้างถึงใน ศาคร สุขศรีวงศ์, 2550, หน้า 26-27)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผน 2. การจัดการองค์กร 3. การชี้นำ 4. การควบคุมองค์กร

สรุปว่า การบริหารจัดการควรยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนไปตามตัวแปรต่าง ๆ ได้ การบริหารจัดการ คือ การใช้ทรัพยากรซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยอาศัยหลักทางการบริหาร 4 ประการ คือ (1) การวางแผน คือการกำหนดเป้าหมายและเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (2) การจัดการองค์กร คือ การจัดโครงสร้างการทำงาน การจัดการทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรต่าง ๆ (3) การชี้นำ คือการเป็นผู้นำกระบวนการ การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน (4) การควบคุมคือกระบวนการควบคุม ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งคนที่เป็นผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่สำคัญคือการวางแผนการจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การตั้งการ การประสานงานการรายงานและการงบประมาณ เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าประสงค์

แนวคิดเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เพื่อให้การดำเนินงานจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สอดคล้องตามหลักการ เหตุผล และสาระสำคัญของพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ภายหลังกองทุนหมู่บ้านจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยความตามมาตรา 19 และมาตรา 31 วรรคท้ายแห่งพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2547 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงออกระเบียบว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2551 ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วนและสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน
2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริม เศรษฐกิจพอเพียง ในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

4. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทาง เศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็ง ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนใน หมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ปรัชญาของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
2. ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญา ของตนเอง
3. เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
4. เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชนราชการ เอกชน และประชาสังคม
5. กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง คือ กองทุนที่เกิดขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล โดยรัฐบาล ได้จัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านและชุมชนตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่ง เงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับกองทุน คือ

1. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นกองทุนในระดับชาติ เพื่อจัดสรร ให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติกำหนด

2. กองทุนหมู่บ้าน คือ กองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชน เมื่อเริ่มก่อตั้งจะได้เงิน อุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ หมู่บ้านและชุมชนละหนึ่งล้านบาท เพื่อนำไป บริหารจัดการให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนได้กู้ยืมตามประเภทและอัตราดอกเบี้ยต่ำตาม หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกองทุนและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

กลไกในการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ประกอบด้วยตัวแทนกลุ่มองค์กรประชาชนและประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน ซึ่งได้มาโดยวิธีชาวบ้านเลือกกันเองในหมู่บ้านหรือชุมชน จำนวน 9-15 คน เป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความรับผิดชอบที่จะบริหารจัดการกองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของ ประชาชนในหมู่บ้าน โดยมีอำนาจหน้าที่บริหารจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับดูแลจัดสรร

ผลประโยชน์ของเงินกองทุน เพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน การออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบ ที่คณะกรรมการกำหนด การรับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิกทั้งที่เป็นกลุ่มองค์กร ชุมชนหรือ บัณฑิตบุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชน ดำรงและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอุตสาหกรรม ครุภัณฑ์และวิสาหกิจชุมชน ซึ่งอยู่ในเขตท้องที่หมู่บ้านและชุมชนเมือง การพิจารณาให้กู้เงิน ตามระเบียบหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด จัดทำนิติกรรมสัญญา หรือดำเนินการกำหนด เงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับจัดสรรผลตอบแทน หรือรายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็ม ตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย

คุณสมบัติหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่จัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน

การจัดตั้งและจดทะเบียนกองทุนหมู่บ้าน ตาม พรบ. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ พ.ศ. 2547 พิจารณาจากหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นหมู่บ้านจัดตั้งใหม่ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2547 ถึง วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2550
2. เป็นหมู่บ้านเดิมตามประกาศกระทรวงมหาดไทยและชุมชนเมืองเดิมตามประกาศ คณะกรรมการ ก่อนวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2547 ทั้งหมด ที่ยังไม่สามารถจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านได้

หลักการจัดสรรเงิน

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีหลักการในการจัดสรรเงิน ให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนี้

1. ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
 2. ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุน เน้นที่ความพร้อมของบุคลากร ทั้งใน ด้านความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน
 3. ความพร้อมของระบบการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยสมาชิก
 4. ความพร้อมของการบริหารจัดการที่สอดคล้องและเกื้อกูลกันระหว่างกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองกับกองทุนอื่น ๆ ที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้นในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง
- สรุปว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับกองทุน คือ
- (1) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นกองทุนในระดับชาติ เพื่อจัดสรรให้แก่หมู่บ้าน และชุมชนเมือง ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด

(2) กองทุนหมู่บ้านเป็นกองทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชน เมื่อเริ่มก่อตั้งจะได้เงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ หมู่บ้านและชุมชนละหนึ่งล้านบาท เพื่อนำไปบริหารจัดการให้ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนได้กู้ยืมตามประเภทและอัตราดอกเบี้ยต่ำตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกองทุนและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วนและสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน

ข้อมูลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

อำเภอวังน้ำเย็น เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดสระแก้ว จากทั้งหมด 9 อำเภอ แบ่งเขตการปกครอง 4 ตำบล 84 หมู่บ้าน ประกอบด้วย ตำบลวังน้ำเย็น มี 19 หมู่บ้าน, ตำบลคลองหินปูน มี 16 หมู่บ้าน, ตำบลตาหลังใน มี 21 หมู่บ้าน และตำบลทุ่งมหาเจริญ มี 28 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรตามข้อมูลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี พ.ศ. 2558 มีจำนวนครัวเรือน 14,751 ครัวเรือน มีประชากรจำนวน 47,707 คน แยกเป็นชาย 24,277 คน หญิง 23,430 คน นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 99.68 ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.27 ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 0.04 และศาสนาอื่น ๆ ร้อยละ 0.01 ในด้านการศึกษาส่วนใหญ่จบชั้นประถมศึกษาคือ ร้อยละ 47.51 ด้านการประกอบอาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างคือ ร้อยละ 36.23 รายได้เฉลี่ยรวมของทั้งอำเภอ 97,310 บาท/คน/ปี รายจ่ายเฉลี่ยรวมทั้งอำเภอ 70,798 บาท/คน/ปี (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว, 2558)

กองทุนหมู่บ้านอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว เป็นหนึ่งในผลผลิตจากโครงการดังกล่าว ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2544 เป็นเวลากว่า 14 ปี ของการดำเนินการโครงการนี้มีจำนวนกองทุนทั้งสิ้น 84 กองทุน มีประธานกรรมการจำนวน 84 คน รองประธานกรรมการจำนวน 84 คน เลขานุการจำนวน 84 คน เภรัณูญิกจำนวน 84 คน และกรรมการด้านต่าง ๆ จำนวน 798 คน มีสมาชิกจำนวน 8,274 คน ได้รับเงินเพิ่มทุนระยะที่ 3 จากการจัดสรรของรัฐบาล หมู่บ้านละ 1,000,000 บาท จำนวน 82 กองทุน (สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติงาน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น, 2558) และได้สิ้นเชื่อตามนโยบายของรัฐบาลในโครงการเพิ่มศักยภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองภายใต้มาตรการสนับสนุนและพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชากรผู้มีรายได้ น้อยโดยให้ธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ปล่อยวงเงินสินเชื่อให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้รับการจัดตั้งเป็นกองทุนระดับ A และ B กองทุนละ

ไม่เกิน 1,000,000 บาท เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานให้กับกองทุนจำนวน 68 กองทุน (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติงาน โครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น, 2558) สำนักงานพัฒนาชุมชนแต่ละอำเภอมิบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้าน คือพัฒนาการอำเภอเป็นอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและเป็นเลขานุการระดับอำเภอ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนเป็นอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและเป็นผู้ช่วยเลขานุการระดับอำเภอ โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. สนับสนุนการเตรียมความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอด้วยกระบวนการเรียนรู้การมีส่วนร่วม และการพึ่งพาตนเอง
2. จัดทำแผนปฏิบัติการรองรับแผนยุทธศาสตร์ แผนงานงบประมาณกองทุนหมู่บ้านของจังหวัด
3. จัดทำแผนและ โครงการเพื่อบูรณาการการพัฒนากองทุนหมู่บ้าน
4. เป็นหน่วยจัดการความรู้เพื่อบูรณาการการพัฒนากองทุนหมู่บ้าน
5. ติดตาม ตรวจสอบ ให้คำแนะนำการแก้ไขปัญหา ขอร้องเรียน ข้อขัดแย้งกองทุนหมู่บ้าน
6. รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอให้คณะกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดตามระเบียบและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิชญ หัตถสงเคราะห์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องศักยภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดหนองบัวลำภู มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในจังหวัดหนองบัวลำภู วิธีการศึกษาเป็นการสำรวจประชากรที่ศึกษาคือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 369 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพ

ด้านการเกษตร มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท มีตำแหน่งในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นกรรมการ และผ่านการอบรมด้านการบริหารจัดการกองทุนมาก่อน ผลการศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการ ฯ ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับดีมาก ด้านระเบียบหลักเกณฑ์ของกองทุนเกี่ยวกับระยะเวลาในการชำระคืนเงินกู้ ต้องไม่เกิน 1 ปี และด้านวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านที่ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากด้านความสามารถในการวางแผน

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปกับความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พบว่า ระดับการศึกษา อาชีพ และตำแหน่งในคณะกรรมการ ฯ ที่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ภาพรวมผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไป กับความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพด้านความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากร พบว่า เพศ อายุ ตำแหน่งในคณะกรรมการกองทุน การผ่านการอบรมด้านการบริหารจัดการกองทุนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพด้านความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนภาพรวมผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปกับความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพด้านความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน พบว่า เพศ อายุ อาชีพ ตำแหน่งในคณะกรรมการกองทุนการผ่านการอบรมด้านการบริหารจัดการกองทุนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพด้านความสามารถในการบริหารจัดการกองทุนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ข้อเสนอแนะการศึกษา คือ ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองก่อนที่จะเริ่มดำเนินงาน และระหว่างดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีการจัดทำแผนงานให้สอดคล้องกับงบประมาณ ควรให้ความรู้ในด้านการระดมทุนเพิ่มเติมทั้งจากภายในและภายนอกหมู่บ้าน ควรให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการ ฯ ในขั้นตอน และวิธีการตรวจสอบกำกับดูแลกองทุนที่เหมาะสม และควรส่งเสริมให้กองทุนหมู่บ้านเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ โดยสนับสนุนงบประมาณในด้านการจัดอบรมและดูงานนอกสถานที่ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สมาชิกและประชาชนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สุวนีย์ บุญจิตสิทธิ์ศักดิ์ (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง: การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: ศึกษากรณีชุมชนวัดมนโธรม หมู่ที่ 9 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัด

ชลบุรี พบว่าด้านโครงสร้าง/อำนาจ คณะกรรมการมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง ด้านการบริหารจัดการกองทุนมีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดทิศทางการทำงาน ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีส่วนร่วมในการดำเนินการของกองทุน ด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า การติดตามประเมินผลนั้นยังไม่มีรูปแบบ การประเมินผลที่ชัดเจนยังไม่มีผู้รับผิดชอบในการประเมินผล รวมทั้งไม่มีกรณีชี้วัดความสำเร็จของกองทุน ผลการศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานพบว่าสมาชิกกองทุนขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเงินกู้ที่กู้จากกองทุน คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการกองทุน สมาชิกกองทุนไม่สามารถส่งเงินกองทุนได้ทันตามกำหนดเวลา จำนวนเงินกองทุนไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการกำกับติดตามส่งเสริมการใช้เงินกองทุน ระเบียบขั้นตอนการขอกู้มีความยุ่งยาก ซับซ้อน คณะกรรมการยังขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในการบริหารจัดการกองทุน

ไพบุลย์ มณีเกิด (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ในการแก้ไขปัญหาความยากจน กรณีศึกษา: ตำบลเขาใหญ่ อำเภออ่างลึก จังหวัดกระบี่ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ในการแก้ไขปัญหาความยากจนของตำบลเขาใหญ่อำเภออ่างลึกจังหวัดกระบี่ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวน 5 หมู่บ้านกลุ่มตัวอย่างจำนวน 45 คน วิธีสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้นส่งแบบสอบถามจำนวน 45 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืน รวม 45 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในการแก้ไขปัญหาความยากจน อยู่ในระดับการปฏิบัติมากที่สุดและมากกับการบริหารจัดการกองทุน 8 ด้านด้วยกัน (1) ด้านปรัชญากองทุนหมู่บ้านใช้หลักการกระจายอำนาจให้คนในหมู่บ้านเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านตามหลักประชาธิปไตย (2) ด้านหลักการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้พิจารณาให้สมาชิกกู้เงินเพื่อนำเงินไปสร้างอาชีพเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัว (3) ด้านวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านกองทุนหมู่บ้านเป็นแหล่งทุนที่เปิดโอกาสให้โอกาสคนในหมู่บ้านชุมชนเข้าถึง (4) การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะใช้การบริหารประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกรู้ข่าวสารเกี่ยวกับกองทุนเพื่อความโปร่งใส (5) ด้านวิธีการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านกฎระเบียบกติกากองทุนหมู่บ้านสมาชิกกองทุนมีส่วนร่วมในการพิจารณา (6) ด้านการจัดสรรผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านเท่าเทียมกัน (7) ด้านคุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

จะต้องมีคุณธรรมและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกและจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และจิตสำนึกถึงส่วนรวมและชุมชน (8) ด้านคุณสมบัติของสมาชิกสมาชิกกองทุนต้องรับบทบาทหน้าที่ของตนเองมีความซื่อสัตย์สุจริต

สมพงษ์ สุภาพล (2549, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง: การศึกษาการประเมินผล การดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: กรณีศึกษาสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่าสมาชิกกองทุนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุอยู่ระหว่าง 41-50 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว สถานภาพสมรส รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท มีอายุสมาชิก 3-5 ปี การประเมินผล การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมพบว่ามีคุณสมบัติอยู่ในระดับมากในทุกด้าน ด้านปัจจัยนำเข้า หรือสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมมีความพอเพียงอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการ โดยรวมความเหมาะสมของกระบวนการอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิต หรือ ประโยชน์จากกองทุน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านรวมทั้งระบบอยู่ในระดับมากทุกด้าน ตามลำดับ ข้อเสนอแนะสมาชิกกองทุนควรนำเงินที่นำไปใช้ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น มีความซื่อสัตย์ ควรนำเงินที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด คณะกรรมการกองทุนควรมีความโปร่งใสในการบริหาร มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ และเจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีความเป็นกลาง และยุติธรรมมาตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกองทุน ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการกองทุน และให้ความรู้แก่คณะกรรมการกองทุน

เพ็ญ โสภาน ปุณ โนนทก (2550, บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลป่าแฉะอำเภอบ้านลาดจังหวัด เชียงรายมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน รวมไปถึงปัญหา อุปสรรคในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบล ป่าแฉะ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเชียงราย ประชากรตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในเขตพื้นที่ตำบลป่าแฉะ อำเภอบ้านลาด จังหวัดเชียงราย จำนวน 18 กองทุน จำนวนทั้งสิ้น 192 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาประมวลผล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปมีสถิติที่เกี่ยวข้องได้แก่ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way-ANOVA)

ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองพบว่าในภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก โดยที่ด้านการอนุมัติเงินกู้เป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพมากที่สุดรองลงมาได้แก่ด้านการประชุมชี้แจงการทำงานของกองทุน ด้านการกำหนดเป้าหมายและวางแผนการทำงานด้านการติดตามผลและด้านการพัฒนาอาชีพ

การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองพบว่าความแตกต่าง

ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้แก่จำนวนเงินกองทุนหมู่บ้าน ๆ ละ 1 ล้านบาทไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิก รองลงมาปัญหาคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำงานทำให้การติดต่อหรือประสานงานเป็นอย่างไรอย่างล่าช้าและสมาชิกนำเงินกองทุนหมู่บ้านไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้และน้อยที่สุดได้แก่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานอาทิเช่นเครื่องคอมพิวเตอร์

ข้อเสนอแนะในการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้แก่รัฐบาลควรเพิ่มเงินกองทุนหมู่บ้านให้เพียงพอกับความต้องการของสมาชิกรองลงมาได้แก่ควรมีการจัดอบรมสัมมนาให้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อันจะเป็นการเพิ่มทักษะเพิ่มประสบการณ์ในการทำงานเพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นไป อย่างรวดเร็วตรงตามวัตถุประสงค์ และควรมีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพให้กับสมาชิกเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกนำเงินกองทุนหมู่บ้านไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้และส่งคืนเงินกู้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนดและน้อยที่สุดได้แก่การจัดการอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องและรวดเร็ว อาทิ เช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร อินเทอร์เน็ต

โสภณ ดาวจร (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องบทบาทของชุมชนในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน: กรณีศึกษาบ้านไร่พัฒนา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษารูปแบบของการจัดการและการจัดตั้งองค์กรเงินทุนหมู่บ้าน โดยบทบาทของชุมชน (2) เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จของการบริหารจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีกลุ่มเป้าหมาย คือ ประชาชนในหมู่บ้านบ้านไร่พัฒนาตำบลแม่ปูกา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 94 คน และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่การสัมภาษณ์ และใช้แบบสอบถามแล้ว นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่และค่าร้อยละ ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความรู้ความเข้าใจในระดับที่ดีในเรื่องนโยบายกองทุน, การจัดตั้ง และการคัดเลือกกรรมการกองทุนรวมถึงระเบียบของกองทุนหมู่บ้านในด้านการมีบทบาทของสมาชิกกองทุนอยู่ในระดับปานกลาง ในส่วนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีคุณสมบัติที่เหมาะสมเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับในชุมชนทำให้ผลการดำเนินงานของกองทุนประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีซึ่งสามารถดูได้จากกรณีที่ชุมชนมีโครงการเกิดขึ้นในหมู่บ้านหลายโครงการทำให้สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และทำให้เกิดความสามัคคีของชาวบ้านในชุมชนและการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของกองทุนร่วมกันซึ่งถือว่าเป็นผลสำเร็จในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านอย่างแท้จริง

จริยา วงศ์กำแหง (2550, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดปัตตานี ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดปัตตานี และปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดปัตตานี กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ กองทุนหมู่บ้านจำนวน 249 กองทุน จากกองทุนหมู่บ้านทั้งหมด 659 กองทุน ผู้ให้ข้อมูลของกองทุน คือ ประธานกองทุนหมู่บ้านจำนวน 249 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression) ผลการวิจัย พบว่า

1. ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดปัตตานีมีประสิทธิภาพสูง ร้อยละ 10.44 ประสิทธิภาพปานกลาง ร้อยละ 19.28 และประสิทธิภาพต่ำร้อยละ 70.28
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดปัตตานี คือ

2.1 ปัจจัยด้านคณะกรรมการ ได้แก่ ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ ประสิทธิภาพในการบริหารกลุ่ม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

2.2 ปัจจัยด้านสมาชิกกองทุน ได้แก่ การมีส่วนร่วมของสมาชิก

2.3 ปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกองทุน ปัจจัยทั้งหมดนี้มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ของกองทุนหมู่บ้าน จังหวัดปัตตานีได้ร้อยละ 47.6

3. ปัญหาในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ สมาชิกไม่ชำระเงินคืนตามสัญญา คณะกรรมการขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารจัดการ จำนวนเงินกู้ไม่เพียงพอกับความต้องการของสมาชิก ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ขยายระยะเวลาการส่งคืนเงินกู้ จัดอบรมด้านการบริหารจัดการให้กับคณะกรรมการกองทุน และจัดสรรเงินกู้ยืมเพิ่มขึ้น

พัชรินทร์ ไชยวรินทร์กุล (2551, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ ประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน การได้ฝึกอบรมและการแลกเปลี่ยนดูงาน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและแนวทางการแก้ไขปัญหาของกองทุน

วิธีการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร (Documentary research) และการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งใช้แบบสอบถามชนิดปลายปิด เป็นเครื่องมือเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเฉพาะคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 282 คน

ผลการศึกษาวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน โดยรวมทุกด้าน มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก
2. การศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน พบว่า เพศและอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

กมลรัตน์ คำมงคล (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้าน อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 56.1 มีอายุระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 41.6 มีการศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2 ส่วนใหญ่มีอาชีพลูกจ้างบริษัท ห้างร้าน โรงงาน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านของอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางพิจารณาทางด้าน พบว่า การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านทุกด้าน คือ ด้านการดำเนินงาน ด้านโครงสร้างและหน้าที่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วม และความสัมพันธ์เครือข่ายกองทุน ฯ ด้านผลการดำเนินงาน ด้านการติดตาม ประเมินผล อยู่ในระดับปานกลางด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน ชุมชนในอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน มีความเข้มแข็ง โดยมีคะแนนเฉลี่ยการเสริมสร้างความเข้มแข็ง โดยรวม เท่ากับ 44.99 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ชุมชนในอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน

มีความเข้มแข็งในด้านเศรษฐกิจชุมชน ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ฯ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี ด้านการบริหารจัดการชุมชน และด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ฯ แต่ไม่เข้มแข็งในด้านการพัฒนาคนในชุมชน

กัญญา สุนทรวัฒน์ (2555, บทคัดย่อ) การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบ ปัจจัยส่วนบุคคลของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อปี ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอ วังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำนวนทั้งหมด 84 กองทุน ๆ ละ 9 คน จำนวน 756 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของยามานะ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 263 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่าระดับความสำเร็จในการบริหารงานของกองทุนภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อปี ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว พบว่า

เพศของกรรมการกองทุน ฯ ที่ต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อายุของกรรมการกองทุน ฯ ที่ต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในภาพรวมที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ระดับการศึกษาของกรรมการกองทุน ฯ ที่ต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในภาพรวมที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อาชีพของกรรมการกองทุน ฯ ที่ต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในภาพรวมที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

รายได้เฉลี่ยต่อปีของกรรมการกองทุน ฯ ที่ต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในภาพรวมที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

นลพรรณ งานฉมัง (2555, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลแวงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลแวงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเปรียบเทียบการบริหาร

จัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ ตำแหน่งคณะกรรมการ สมาชิก และเปรียบเทียบกองทุนหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม กลุ่มตัวอย่าง 304 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบ่งมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดำเนินการศึกษาการบริหารจัดการกองทุนในพื้นที่ตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การชี้แนะ และการควบคุม

ผลการศึกษาพบว่า

1. การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การจัดองค์กร การชี้แนะ การควบคุม และการวางแผน
2. คณะกรรมการและสมาชิกที่มีอายุและตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านไม่แตกต่างกัน
3. ปัญหาอุปสรรคพบว่า ด้านการวางแผนการจัดประชุม ชี้แจงรายละเอียดกับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านยังไม่มี ความครอบคลุม ด้านการจัดองค์กรการพิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้ให้กู้ เฉพาะคนที่รู้จักมักคุ้น ด้านการชี้แนะสมาชิกมีส่วนร่วมในการประชุมและออกความคิดเห็นเพียงบางครั้งเท่านั้น และด้านการควบคุมกองทุนหมู่บ้านขาดการรายงานผล การปฏิบัติงานให้สมาชิกทราบทุกเดือน ข้อเสนอแนะด้านการวางแผนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรมีการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียด และทำความเข้าใจกับสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และชาวบ้านให้มีความครอบคลุมทั้งหมู่บ้าน ด้านการจัดการองค์กรคณะกรรมการควรมีการปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้กู้ให้เป็นไปตามกฎข้อบังคับกองทุนอย่างเคร่งครัด ด้านการชี้แนะคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรจัดให้มีกิจกรรมประชาสัมพันธ์หรือมีการเชิญชวนให้ชาวบ้าน ผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนเข้าร่วมสมัครเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และด้านการควบคุมคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านควรมีการรายงานความก้าวหน้าและผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการแต่ละฝ่ายให้สมาชิกทราบในทุกเดือน

วุฒิชัย มีโชค (2557, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านบ้านแผ่นดินเย็น หมู่ที่ 9 ตำบลเข้ร้อ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว มีวัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาระดับผลสำเร็จของกองทุนหมู่บ้าน และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อปี ของคณะกรรมการและสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านบ้านแผ่นดินเย็น ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านบ้านแผ่นดินเย็นทุกคน จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยจากประชากร (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สถิติเชิงอนุมาน t-test และ One-way ANOVA

ผลการวิจัยพบว่าผลสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านบ้านแผ่นดินเย็น หมู่ที่ 9 ตำบลแซร์อ้อ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 3.71, \sigma = 0.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการดำเนินงานอยู่ในระดับดีมาก ($\mu = 3.72, \sigma = 0.19$) และด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน ($\mu = 3.70, \sigma = 0.13$) ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่ส่งผลต่อความสำเร็จที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 2 สรุปตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	แนวคิด/ ผู้ศึกษา	ผลการศึกษา
เพศ	พิชญ หัตถสงเคราะห์ (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่องศักยภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดหนองบัวลำภู)	เพศ ต่างกัน มีผลต่อศักยภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน
	เพ็ญ โสภา ปุณ โนนทก (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลป่าแวง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย	เพศ ต่างกัน มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิด/ ผู้ศึกษา	ผลการศึกษา
อายุ	กัญญา สุนทรวัฒน์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว วุฒติชัย มีโชค (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านบ้านแผ่นดินเย็น หมู่ที่ 9 ตำบลแซร์อ้อ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว	อายุ ต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน อายุ ต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน
ระดับการศึกษา	พัชรินทร์ ไชยวรินทร์กุล (2551) ได้ทำการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง กัญญา สุนทรวัฒน์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว	ระดับการศึกษา ต่างกัน มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน ระดับการศึกษา ต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน
อาชีพ	กัญญา สุนทรวัฒน์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว วุฒติชัย มีโชค (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านบ้านแผ่นดินเย็น หมู่ที่ 9 ตำบลแซร์อ้อ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว	อาชีพ ต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน อาชีพ ต่างกัน มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านแตกต่างกัน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิด/ ผู้ศึกษา	ผลการศึกษา
ตำแหน่ง ในกองทุน หมู่บ้าน	พิชญ หัตถสงเคราะห์ (2547) ได้ทำ การศึกษาเรื่องศักยภาพในการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมือง (ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดหนองบัวลำภู) เพ็ญ โสภาก ปุณ โฉนทก (2550) ได้ทำการศึกษา เรื่องประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบลป่าแวง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดเชียงราย	ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน ต่างกัน มีผลต่อศักยภาพ ในการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านแตกต่างกัน ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน ต่างกัน มีผลต่อประสิทธิภาพ ในการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านแตกต่างกัน
ด้าน การวางแผน	เพ็ญ โสภาก ปุณ โฉนทก (2550) ได้ทำการศึกษา เรื่องประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบลป่าแวง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดเชียงราย	โดยรวมมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากคณะกรรมการ มีการประชุมกำหนดเป้าหมาย การดำเนินงานต่าง ๆ ไว้ชัดเจน และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ที่กองทุนกำหนด การจัดทำแผน และขั้นตอนการดำเนินงานของ คณะกรรมการ ฯ อย่างชัดเจน
ด้านการจัด องค์กร	วุฒิชัย มีโชค(2557) ได้ทำการศึกษา เรื่องความสำเร็จในการบริหารงานกองทุน หมู่บ้านบ้านแผ่นดินเย็น หมู่ที่ 9 ตำบลแซร์อ อำเภอดงหลวง จังหวัดสระแก้ว	โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง คณะกรรมการ และสมาชิกมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน และรับผิดชอบร่วมกัน
ด้าน การชี้แนะ	นลพรรณ งานฉมัง (2555) ได้ทำการศึกษา เรื่องการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบลเวียงนาง อำเภอมือง จังหวัดมหาสารคาม	โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการและสมาชิก กองทุนหมู่บ้านมีการรับฟัง ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปร	แนวคิด/ ผู้ศึกษา	ผลการศึกษา
ด้าน การควบคุม	นลพรรณ งานฉม้าง (2555) ได้ทำการศึกษา เรื่องการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ในพื้นที่ตำบลเวียงนาง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม	โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กองทุนหมู่บ้านมีการจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย อย่างเป็นระบบ ชัดเจนตรวจสอบได้ตลอดเวลา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน อำเภอลำดวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
7. เกณฑ์การแปลผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอำเภอลำดวน จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวนทั้งสิ้น 1,134 คน (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการปฏิบัติงาน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอลำดวน, 2558)

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอำเภอลำดวน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยคำนวณจากสูตรของทาโรยามาเน (จิตพล ชัยมะดัน, 2556, หน้า 86) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05 ดังนี้

$$\text{จากสูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

E = ความคลาดเคลื่อน (การศึกษาครั้งนี้กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } n &= \frac{1,134}{1+(1,134 \times 0.05^2)} \\ &= 295.6 \text{ คน} \end{aligned}$$

ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 296 คน

2.2 การสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีแบบมีระบบ (Systematic Sampling) นำข้อมูลทะเบียนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในพื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ที่เรียงลำดับไว้แล้วมาหาค่าช่วงความห่างในการเลือกประชากร โดยใช้จำนวนประชากรทั้งหมดหารด้วยขนาดกลุ่มตัวอย่าง

$$\begin{aligned} \text{ช่วงของการสุ่ม} &= \frac{\text{จำนวนประชากร}}{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง}} \\ &= \frac{1,134}{296} \\ &= 3.83 \\ &= 4 \end{aligned}$$

เมื่อทราบช่วงของการสุ่มแล้ว ทำการกำหนดจุดเริ่มต้นของการสุ่มโดยใช้วิธีการจับฉลาก โดยการใส่ตัวเลขในการจับฉลากคือเลขที่ 1 ถึง เลขที่ 4 และจับได้หมายเลข 4 เริ่มการสุ่มคนแรกคือ หมายเลข 4 คนที่สอง คือ หมายเลข 8, 12, 16, 20, จนได้กลุ่มตัวอย่างครบ 296 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) เกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็นจังหวัดสระแก้ว แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว เป็นข้อคำถาม 12 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการชี้แนะและด้านการควบคุม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	4 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จากหนังสือ ตำรา เอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนด นิยาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว และตรวจสอบเนื้อหา ของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เนื้อหาโดยภาพรวม แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

3.1 ดร.จักรชัย สือประเสริฐสิทธิ์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 นายประทีป ผลเกตุ หัวหน้ากลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน จังหวัดสระแก้ว

3.3 นายบูรินทร์ ประยงค์เพชร พัฒนาการอำเภอวังน้ำเย็น

เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยวิเคราะห์ดัชนีความเห็น สอดคล้องกันหรือไม่ (IOC: Index objective congruence)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งในการพิจารณาข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อนั้น จะมีการกำหนดค่าคะแนน สำหรับการพิจารณาความสอดคล้อง ดังนี้

- + 1 หมายถึง ข้อคำถามนั้นสอดคล้อง
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง
- 1 หมายถึง ข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้อง

ซึ่งหากผลการคำนวณ IOC มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าข้อคำถามนั้น มีความสอดคล้อง แต่ข้อใดต่ำกว่า 0.5 ใช้ไม่ได้ควรตัดทิ้งหรือแก้ไข (จิตพล ชัยมะดัน, 2556, หน้า 67)

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงตรงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.77 ถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล
2. นำหนังสือแนะนำตัวจากวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา พร้อมแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลที่สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว
3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทุกหมู่บ้านในอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2558 จำนวน 296 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 296 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้านวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และประกอบการนำเสนอแบบตาราง
2. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และประกอบการนำเสนอแบบตาราง
3. การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มี 2 กลุ่ม และใช้สถิติ One-way ANOVA สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรอิสระที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สูตรอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้นที่ต้องการ}} \\ &= \frac{4-1}{4} \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย		การแปลผล
1.00-1.75	หมายถึง	มีการบริหารจัดการดีน้อยที่สุด
1.76-2.50	หมายถึง	มีการบริหารจัดการดีน้อย
2.51-3.25	หมายถึง	มีการบริหารจัดการดีมาก
3.26-4.00	หมายถึง	มีการบริหารจัดการดีมากที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว” กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น จำนวน 296 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	128	43.24
หญิง	168	56.76
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43.24 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.76

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 30 ปี	43	14.53
31-50 ปี	182	61.48
51 ปีขึ้นไป	71	23.99
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 4 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 31-50 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.49 รองลงมาคืออายุระหว่าง 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 23.99 และมีอายุต่ำกว่า 30 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.53

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	79	26.69
มัธยมศึกษาปีที่ 3	61	20.61
มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.	102	34.46
อนุปริญญา/ ปวส.ขึ้นไป	54	18.24
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 5 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช. มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.46 รองลงมาจบการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 26.69 และจบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ ปวส.ขึ้นไป น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.24

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง	75	25.34
ค้าขาย	72	24.32
เกษตรกร	145	48.99
อื่น ๆ	4	1.35
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 6 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม อาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.99 รองลงมาประกอบอาชีพ รับจ้าง คิดเป็น ร้อยละ 25.34 และประกอบอาชีพอื่น ๆ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.35

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ประธาน	20	6.76
รองประธาน	35	11.82
เลขานุการ	38	12.84
เหรัญญิก	30	10.14
กรรมการ	173	58.44
รวม	296	100.00

จากตารางที่ 7 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ส่วนใหญ่ตำแหน่งกรรมการ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.45 รองลงมาตำแหน่งเลขานุการ คิดเป็นร้อยละ 12.84 และตำแหน่งประธาน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 6.76

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการวางแผน

ด้านการวางแผน	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด				
1. คณะกรรมการมีการวางแผนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก	0	12	197	87	3.25	0.52	ดีมาก	1
	(0.00)	(4.05)	(66.56)	(29.39)				
2. คณะกรรมการมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานทุกขั้นตอน	0	18	224	54	3.12	0.48	ดีมาก	3
	(0.00)	(6.08)	(75.68)	(18.24)				
3. คณะกรรมการสามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้	0	31	183	82	3.17	0.60	ดีมาก	2
	(0.00)	(10.47)	(61.83)	(27.70)				
รวม					3.18	0.40	ดีมาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการวางแผน ในภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.18$, $SD = 0.40$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการมีการวางแผนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก เป็นอันดับหนึ่งอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.25$, $SD = 0.52$) รองลงมา คือ คณะกรรมการสามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.17$, $SD = 0.60$) และอันดับสุดท้าย คือ คณะกรรมการมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานทุกขั้นตอน อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.12$, $SD = 0.48$)

ตารางที่ 9 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความคิดเห็น
ของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ด้านการจัดองค์กร

ด้านการจัดองค์กร	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด				
4. คณะกรรมการ มีโครงสร้างการแบ่งหน้าที่ ทำงานอย่างชัดเจน	0 (0.00)	5 (1.69)	166 (56.08)	125 (42.23)	3.41	0.52	ดีมาก ที่สุด	1
5. คณะกรรมการ มีความสามารถ ในการทำงานเหมาะสมกับ ตำแหน่งที่ได้รับ	0 (0.00)	16 (5.40)	200 (67.57)	80 (27.03)	3.22	0.53	ดีมาก	2
6. คณะกรรมการ มีการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ที่ได้รับอย่างเหมาะสม	0 (0.00)	75 (25.34)	153 (51.69)	68 (22.97)	2.98	0.69	ดีมาก	3
รวม					3.20	0.44	ดีมาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการ
ต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการจัดองค์กร ในภาพรวมความคิดเห็น
อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.20$, $SD = 0.44$) เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ พบว่า คณะกรรมการมีโครงสร้าง
การแบ่งหน้าที่ทำงานอย่างชัดเจน เป็นอันดับหนึ่ง อยู่ในระดับดีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.41$, $SD = 0.52$)
รองลงมา คือ คณะกรรมการมีความสามารถในการทำงานเหมาะสมกับตำแหน่งที่ได้รับ อยู่ในระดับ
ดีมาก ($\bar{X} = 3.22$, $SD = 0.53$) และอันดับสุดท้าย คือ คณะกรรมการมีการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ
ที่ได้รับอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 2.98$, $SD = 0.69$)

ตารางที่ 10 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการชี้แนะ

ด้านการชี้แนะ	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด				
7. คณะกรรมการพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจร่วมกัน	0 (0.00)	29 (9.80)	174 (58.78)	93 (31.42)	3.22	0.61	ดีมาก	2
8. คณะกรรมการได้เสนอวิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน	1 (0.34)	77 (26.01)	180 (60.81)	38 (12.84)	2.86	0.62	ดีมาก	3
9. ส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	0 (0.00)	48 (16.22)	119 (40.20)	129 (43.58)	3.27	0.72	ดีมากที่สุด	1
รวม					3.12	0.48	ดีมาก	

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการชี้แนะ ในภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.12$, $SD = 0.48$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นอันดับหนึ่ง อยู่ในระดับดีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.27$, $SD = 0.72$) รองลงมา คือ คณะกรรมการพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจร่วมกัน อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.22$, $SD = 0.61$) และอันดับสุดท้าย คือ คณะกรรมการได้เสนอวิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 2.86$, $SD = 0.62$)

ตารางที่ 11 จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองด้านการควบคุม

ด้านการควบคุม	ระดับความคิดเห็น				\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	มาก	มากที่สุด				
10. คณะกรรมการ มีการชี้แจงผลการดำเนินงาน เป็นประจำทุกปี	0 (0.00)	1 (0.34)	100 (33.78)	195 (65.88)	3.66	0.48	ดีมากที่สุด	1
11. คณะกรรมการได้จัดทำ บัญชีให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ทุก 6 เดือน	1 (0.34)	21 (7.09)	185 (62.50)	89 (30.07)	3.22	0.58	ดีมาก	2
12. คณะกรรมการได้แต่งตั้ง บุคคลภายในตรวจสอบ การดำเนินงานกองทุน หมู่บ้าน	0 (0.00)	37 (12.50)	176 (59.46)	83 (28.04)	3.16	0.62	ดีมาก	3
	รวม				3.34	0.42	ดีมากที่สุด	

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ด้านการควบคุม ในภาพรวมความคิดเห็นอยู่ในระดับ ดีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.34$, $SD = 0.42$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า คณะกรรมการมีการชี้แจงผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี เป็นอันดับหนึ่ง อยู่ในระดับดีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.66$, $SD = 0.48$) รองลงมา คือ คณะกรรมการได้จัดทำบัญชีให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบทุก 6 เดือน อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.22$, $SD = 0.58$) และอันดับสุดท้าย คือ คณะกรรมการได้แต่งตั้งบุคคลภายในตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.16$, $SD = 0.62$)

ตารางที่ 12 สรุปภาพรวมระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	\bar{X}	SD	แปลความ	อันดับ
1. ด้านการวางแผน	3.18	0.40	ดีมาก	3
2. ด้านการจัดองค์กร	3.20	0.44	ดีมาก	2
3. ด้านการชี้แนะ	3.12	0.48	ดีมาก	4
4. ด้านการควบคุม	3.34	0.42	ดีมากที่สุด	1
รวม	3.21	0.32	ดีมาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในภาพรวมในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.21$, $SD = 0.32$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการควบคุม เป็นอันดับหนึ่ง อยู่ในระดับดีมากที่สุด ($\bar{X} = 3.34$, $SD = 0.42$) รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดองค์กร อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.20$, $SD = 0.44$) ต่อมาได้แก่ ด้านการวางแผน อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.18$, $SD = 0.40$) และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการชี้แนะ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.12$, $SD = 0.48$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

การศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับดีมากในรายด้าน ซึ่งผลการศึกษานี้จะขึ้นอยู่กับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบเพศกับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

เพศ	จำนวน (n = 296)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	SD	t	Sig.
ชาย	128	3.20	0.34	0.06	0.95
หญิง	168	3.21	0.30		

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 13 การทดสอบความแตกต่างระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ของเพศชายและเพศหญิง พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.95 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน ดังนั้น คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม อายุ

อายุ	\bar{X}	SD
ต่ำกว่า 30 ปี	3.16	0.32
31-50 ปี	3.20	0.32
51 ปีขึ้นไป	3.28	0.32

จากตารางที่ 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอายุ พบว่า

มีอายุ 51 ปีขึ้นไป เป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 3.28$, $SD = 0.32$) รองลงมาได้แก่ มีอายุ 31-50 ปี ($\bar{X} = 3.20$, $SD = 0.32$) และอันดับสุดท้าย คือ มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ($\bar{X} = 3.16$, $SD = 0.32$)

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว กับกลุ่มอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.44	2	0.22	2.16	0.12
ภายในกลุ่ม	29.79	293	0.10		
รวม	30.23	295			

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 15 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ของกลุ่มอายุต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.12 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน ดังนั้น คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	\bar{X}	SD
ประถมศึกษา	3.27	0.34
มัธยมศึกษาปีที่ 3	3.26	0.31
มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.	3.18	0.31
อนุปริญญา/ ปวส.ขึ้นไป	3.13	0.30

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า มีระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษา เป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 3.27, SD = 0.34$) รองลงมาได้แก่ มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 3 ($\bar{X} = 3.26, SD = 0.31$) และอันดับสุดท้าย คือ มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ ปวส.ขึ้นไป ($\bar{X} = 3.13, SD = 0.30$)

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว กับกลุ่มระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.87	3	0.29	2.87	0.04
ภายในกลุ่ม	29.37	292	0.10		
รวม	30.23	295			

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 17 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ของกลุ่มระดับการศึกษาต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.04 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐาน ดังนั้นคณะกรรมการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

และได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD (Post hoc) ต่อได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 16

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่มของคณะกรรมการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน
มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	มัธยมศึกษาปีที่ 6/			อนุปริญญา/ ปวส. ขึ้นไป
		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ 3	ปวช.	
		3.27	3.26	3.18	3.13
ประถมศึกษา	3.27		0.01	0.09	0.14*
มัธยมศึกษาปีที่ 3	3.26			0.08	0.13*
มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.	3.18				0.05
อนุปริญญา/ ปวส. ขึ้นไป	3.13				

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 18 เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการทดสอบของ LSD (Post hoc) พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้วแตกต่างกับผู้ตอบแบบที่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/ ปวส. ขึ้นไป โดยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ ฯ มากกว่าระดับการศึกษาอนุปริญญา/ ปวส. ขึ้นไป

สมมติฐานที่ 4 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม อาชีพ

อาชีพ	\bar{X}	SD
รับจ้าง	3.17	0.29
ค้าขาย	3.21	0.29
เกษตรกร	3.23	0.38
อื่น ๆ	3.19	0.21

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามอาชีพ พบว่า มีอาชีพเกษตรกร เป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 3.23$, $SD = 0.38$) รองลงมาได้แก่ มีอาชีพค้าขาย ($\bar{X} = 3.21$, $SD = 0.29$) และอันดับสุดท้าย คือ มีอาชีพรับจ้าง ($\bar{X} = 3.17$, $SD = 0.29$)

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว กับกลุ่มอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.22	3	0.07	0.71	0.55
ภายในกลุ่ม	30.01	292	0.10		
รวม	30.23	295			

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 20 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.55 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน ดังนั้นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 5 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้านต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตาม ตำแหน่ง ในกองทุนหมู่บ้าน

รายได้	\bar{X}	SD
ประธาน	3.32	0.32
รองประธาน	3.27	0.31
เลขานุการ	3.21	0.30
เหรัญญิก	3.23	0.33
กรรมการ	3.18	0.32

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ตำแหน่งประธาน เป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.32$) รองลงมาได้แก่ ตำแหน่งรองประธาน ($\bar{X} = 3.27$, $SD = 0.31$) และอันดับสุดท้าย คือ ตำแหน่งกรรมการ ($\bar{X} = 3.18$, $SD = 0.32$)

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว กับตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้านของผู้ตอบแบบสอบถาม

ความคิดเห็น	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.48	4	0.12	1.17	0.32
ภายในกลุ่ม	29.76	291	0.10		
รวม	30.23	295			

* $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 22 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ของตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้านต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ค่า Sig. เท่ากับ 0.32 ซึ่งมากกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐาน ดังนั้นคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีตำแหน่ง
ในกองทุนหมู่บ้านต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 23 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

สมมติฐาน	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	
	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแตกต่างกัน		✓
2. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแตกต่างกัน		✓
3. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับ การศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน	✓	
4. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแตกต่างกัน		✓
5. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีตำแหน่ง ในกองทุนหมู่บ้านต่างกันมีความคิดเห็น การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน		✓

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษา “ความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน ทำการศึกษาจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว จำนวน 296 คน เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยสถิติ ในการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกทางเดียว (One-way analysis of variance: ANOVA) สำหรับ กลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มขึ้นไป ค่า t-test สำหรับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษา “ความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว” สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาพบว่า จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย มีอายุ 31-50 ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช. ประกอบอาชีพเกษตรกร และมีตำแหน่งกรรมการกองทุนหมู่บ้าน

2. ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ผลการศึกษา พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน พื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อยู่ในระดับดีมาก เมื่อทำการจัดอันดับพบว่า ด้านการควบคุม เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดองค์กร และด้านการวางแผน อันดับสุดท้าย คือ ด้านการชี้แนะ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

2.1 ด้านการควบคุม อยู่ในระดับดีมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการ มีการชี้แจงผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี เป็นอันดับหนึ่ง อยู่ในระดับดีมากที่สุด รองลงมา คือ คณะกรรมการ ได้จัดทำบัญชีให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบทุก 6 เดือน และอันดับสุดท้าย คือ คณะกรรมการ ได้แต่งตั้งบุคคลภายในตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน

2.2 ด้านการจัดองค์กร อยู่ในระดับดีมาก โดยมีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการ มีโครงสร้างการแบ่งหน้าที่ทำงานอย่างชัดเจน เป็นอันดับหนึ่ง อยู่ในระดับดีมากที่สุด รองลงมา คือ คณะกรรมการมีความสามารถในการทำงานเหมาะสมกับตำแหน่งที่ได้รับ และอันดับสุดท้าย คือ คณะกรรมการมีการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ที่ได้รับอย่างเหมาะสม

2.3 ด้านการวางแผน อยู่ในระดับดีมาก โดยมีความคิดเห็นว่า คณะกรรมการมีการวางแผนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก เป็นอันดับหนึ่ง อยู่ในระดับดีมาก รองลงมา คือ คณะกรรมการสามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้ และอันดับสุดท้าย คือ คณะกรรมการมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานทุกขั้นตอน

2.4 ด้านการชี้แนะ อยู่ในระดับดีมาก โดยมีความคิดเห็นว่า ส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นอันดับหนึ่ง อยู่ในระดับดีมากที่สุด รองลงมา คือ คณะกรรมการพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจร่วมกัน อยู่ในระดับดีมาก และอันดับสุดท้าย คือ คณะกรรมการได้เสนอวิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อกองทุนหมู่บ้าน/ ชุมชน

3. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีเพศ อายุ อาชีพ และตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน ต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไม่แตกต่างกัน ส่วนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษา “ความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง” ได้ศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และเปรียบเทียบระดับความคิดเห็น สามารถนำผลการศึกษามาอภิปรายผล ดังนี้

ผลการศึกษาโดยรวมพบว่า คณะกรรมการ พื้นที่อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อยู่ในระดับดีมาก เมื่อทำการจัดอันดับพบว่า ด้านการควบคุม เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาได้แก่ ด้านการจัดองค์กร ด้านการวางแผน และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการชี้แนะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว มีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับอย่างเคร่งครัด โดยมีสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว เป็นเลขานุการ คณะอนุกรรมการสนับสนุนติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง คอยเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำในการดำเนินงานให้กับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเพ็ญ โสภาก ปุณ โฉนทก (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแฉะ จังหวัดเชียงราย พบว่า โดยรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก คณะกรรมการมีการประชุมกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานต่าง ๆ ไว้ชัดเจนและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กองทุนกำหนด การจัดทำแผนและขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอย่างชัดเจน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒเทวิชย์ มิโชค (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านบ้านแผ่นดินเย็น หมู่ที่ 9 ตำบลแซร์อ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คณะกรรมการและสมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน และรับผิดชอบร่วมกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของนลพรธณ งานฉม้ง (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลแว้ง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และกองทุนหมู่บ้านมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างเป็นระบบชัดเจนตรวจสอบได้ตลอดเวลา

ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า คณะกรรมการที่มีเพศ อายุ อาชีพ และตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้านที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนคณะกรรมการที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งถือว่าสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยดังกล่าวผู้เขียนจึงนำเสนอการอภิปราย ดังนี้

1. คณะกรรมการที่มีเพศ ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ ไชยวรินทร์กุล (2551) ทำการวิจัยศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง พบว่า เพศของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญา สุนทรวัฒน์ (2555) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว พบว่า เพศของกรรมการกองทุน ฯ ที่ต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒติชัย มีโชค (2557) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านบ้านแผ่นดินเย็น หมู่ที่ 9 ตำบลแซร์อ้อ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว พบว่า เพศของกรรมการและสมาชิกกองทุน ฯ มีผลต่อความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านบ้านแผ่นดินเย็นในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2. คณะกรรมการที่มีอายุ ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนลพรรณ งานฉมัง (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คณะกรรมการและสมาชิกที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านไม่แตกต่างกัน

3. คณะกรรมการที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษณุ หัตถสงเคราะห์ (2547) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ศักยภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ระดับการศึกษาของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจังหวัดหนองบัวลำภู ที่แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญา สุนทรวัฒน์ (2555) ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว พบว่า ระดับการศึกษาของกรรมการกองทุนฯที่ต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในภาพรวมที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

4. คณะกรรมการที่มีอาชีพ ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ ไชยวรินทร์กุล (2551) ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง พบว่า อาชีพของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน

5. คณะกรรมการที่มีตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้านต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนลพรณ งานฉม้ง (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลแวงน่าง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คณะกรรมการและสมาชิกที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้วที่มีเพศ อายุ อาชีพ และตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้านต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดำเนินงานมาเป็นระยะเวลานานกว่า 10 ปี คณะกรรมการ ฯ จึงมีความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับอย่างลึกซึ้ง หากพบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินงาน คณะกรรมการ ฯ สามารถปรึกษาคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับตำบล หรือสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้ำเย็น ซึ่งเป็นพี่เลี้ยงให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านได้ทันที และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้วที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะคณะกรรมการ ฯ ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านไม่มากนัก มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านว่ากองทุนหมู่บ้านมีความสามารถในการนำทรัพยากรมาใช้ในการบริหารได้บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการบริหารมากกว่าคณะกรรมการฯที่มีระดับการศึกษานอปริญญา/ ปวส. ขึ้นไป ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านมากกว่า และมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านว่ากองทุนหมู่บ้านมีความสามารถในการนำทรัพยากรมาใช้ในการบริหารได้ ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการบริหารเท่าที่ควร

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความคิดเห็นคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว ทั้ง 4 ด้าน พบว่า คณะกรรมการมีระดับ

ความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว โดยภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการควบคุม เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดองค์กร ด้านการวางแผน และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการชี้แนะ

ดังนั้น จากผลการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาพบว่า ด้านการชี้แนะการบริหารจัดการ ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือคณะกรรมการควรเสริมสร้าง/ จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการบริหารจัดการสมัยใหม่กับคณะกรรมการ รวมถึงควรเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวิธีการบริหารจัดการกองทุนใหม่ ๆ แก่คณะกรรมการ

2. จากการศึกษาพบว่า ด้านการวางแผนการบริหารจัดการ ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 3 ดังนั้นควรมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานทุกขั้นตอน โดยให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานทุกขั้นตอน เพื่อให้ทราบผลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ และถ้าพบปัญหาสามารถแก้ไขปัญหาค่าทันเวลา

3. จากการศึกษาพบว่า ด้านการจัดองค์กรการบริหารจัดการ ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 2 ควรมีการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ที่ได้รับอย่างเหมาะสม โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนำทรัพยากรที่ได้นำไปจัดสรรให้เหมาะสมกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของแต่ละหมู่บ้าน

4. จากการศึกษาพบว่า ด้านการควบคุมการบริหารจัดการ ได้ค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 1 ควรมีการแต่งตั้งบุคคลภายในตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน โดยให้ทุกหมู่บ้าน ดำเนินการแต่งตั้งบุคคลภายในตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้การดำเนินงานโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว เพียงบางส่วนเท่านั้น ยังมีประเด็นปัญหาในแง่มุมอื่นที่น่าศึกษาให้กว้างขวาง และลึกซึ้ง ดังนั้นควรมีการศึกษา การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่ไปด้วยเพื่อให้ได้สารสนเทศในเชิงลึกมากขึ้น

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว เท่านั้น ทำให้ไม่สามารถที่จะทราบได้ว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองประสบความสำเร็จ ดังนั้นควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผน นโยบาย และปรับปรุงการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อไป

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ คำมงคล. (2552). การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน: กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาสังคมเมืองและชนบท, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. (2547). คู่มือการบริหารกองทุนหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ: ธันวาคม.
- กรุงเทพธุรกิจออนไลน์. (2557, 28 พฤศจิกายน). ข่าวโครงการเพิ่มศักยภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ภายใต้มาตรการสนับสนุนและพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/620328>
- กัญญา สุนทรวัฒน์. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในเขตอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เกษม จันทร์แก้ว. (2540). วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จรรยา วงศ์กำแหง. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เพื่อพัฒนาชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- จักรกริช หมอบประกอบ. (2547). ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารในศูนย์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศและพลังงานทหาร. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชิตพล ชัยมะดัน. (2556). เอกสารประกอบการสอนวิชาสถิติสำหรับการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. ชลบุรี: วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวงอุมา โสภา. (2551). ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักทะเบียนอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, คณะรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- คูหาชัย คุรุฑเดชะ. (2550). *ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการที่ดีตามหลัก
ธรรมาภิบาล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี.
ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารท้องถิ่น,
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ดำรงค์ วัฒนา. (2545). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์ในระยะจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล. (หน้า 9) ใน เอกสาร
ประกอบการประชุมทางวิชาการ ในวาระครบรอบ 50 ปี คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ธรณิศวรร จิตขวัญ. (2542). *ความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อการบริหาร โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- นลพรรณ งานฉมิง. (2555). *การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลเวียงนาง อำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*
- พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต. (2554). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลทรายขาว
อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พะยอม วงศ์สารศรี. (2542). *องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.*
- พรนิภา ยันนาที. (2546). *การสำรวจความต้องการการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี
ในจังหวัดลพบุรี. วิทยาสารกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 1(3), 137-151*
- พัชรินทร์ ไชยวรินทร์กุล. (2551). *ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- พิมล พรธัยนามวัฒน์. (2544). *ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ:
เท็กซ์ แอนด์เจอร์นัล 99.*
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี.*
- พิชญ หัตถสงเคราะห์. (2547). *ศักยภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของ
กรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู. วิทยานิพนธ์
สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม,
คณะสังคมสงเคราะห์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.*

- เพ็ญ โสภกา ปุณ โฉนทก. (2550). *ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ไพบุลย์ มณีเกิด. (2549). *การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน ในการแก้ไขปัญหาความยากจนกรณีศึกษา: ตำบลเขาใหญ่ อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2539*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์ □.
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2540). *เอกสารการสอนประกอบการเรียนการสอนของคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2545). *การบริหารจัดการและการบริหารการพัฒนาขององค์กรตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐ*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2545). *การบริหาร หลักการ ทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์.
- วุฒิชัย มิโชค. (2557). *ความสำเร็จในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านบ้านแผ่นดินเย็น หมู่ที่ 9 ตำบลแซร์อ้อ อำเภอวัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว*. งานนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ศุภกร เสรีรัตน์, งามอาจ ปทะวานิช และปริญ ลักษิตานนท์. (2545). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- สมคิด บางโม. (2545). *องค์การและการจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- สมพงษ์ สุภาพล. (2549). *ประเมินผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษาสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- สมาน บุชรัตน์ชัย. (2551). *ระดับการปฏิบัติในบทบาทภารกิจและการบริหารจัดการตามหลัก
ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอพัฒนานคร จังหวัดสระแก้ว.
ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารทั่วไป,
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สาคร สุขศรีวงศ์. (2550). *การจัดการ: จากมุมมองนักบริหาร (พิมพ์ครั้งที่ 3).* กรุงเทพฯ:
จีพีไอเบอร์.
- สุชญา คุปติยานุวัฒน์. (2543). *ดัชนีวัดผลการทำงาน กรณีศึกษาการปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- สุพินดา วงษ์บุรี. (2547). *ความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการจัดตั้ง และการเปิด
คณะวิทยาเขตสุพรรณบุรีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- สุวนีย์ บุญจิตสิทธิ์ศักดิ์. (2548). *การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ศึกษากรณีชุมชน
วัดมโนรม หมู่ที่ 9 ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ,
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- โสภา ดาวจร. (2550). *บทบาทของชุมชนในการจัดการกองทุนหมู่บ้าน: กรณีศึกษาบ้านไร่พัฒนา
อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. (2544). *คู่มือสำหรับประชาชน
เพื่อการเตรียมการจัดตั้งและดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. กรุงเทพฯ:
อรุณ.*
- สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. (2544). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544
และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544, ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติ พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง.*

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. (2558). *คู่มือการดำเนินงาน โครงการ
เพิ่มศักยภาพกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ภายใต้มาตรการสนับสนุนและพัฒนา
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง.

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติงานโครงการกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น. (2558). *ข้อมูลกองทุนหมู่บ้านอำเภอวังน้ำเย็น
จังหวัดสระแก้ว*. สระแก้ว: สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการสนับสนุน
การปฏิบัติงานโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอวังน้ำเย็น.

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว. (2558). *ข้อมูลพื้นฐานอำเภอวังน้ำเย็น.
สระแก้ว*: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว.

พาวนต์ วิริยะสัทธา. (2546). *ความคิดเห็นของผู้เล่นหมากล้อมต่อการนำแนวคิดจากหมากล้อม
มาประยุกต์ใช้เพื่อการบริหาร*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

Bartol, K. M. & Martin, D. C. (1991). *Management*. New York: McGraw-Hill.

Drucker, P. F. (1991). *The practice of management*. New York: Prentice-Hall.

Dalf, R. (2006). *The new era of management: International Edition*. Ohio: Thompson

Griffin, A. (1997). PDMA Research on new product development practices: updating trends
And benchmarking best practices. *Journal of product innovation management*, 14,
429-458.

Longnecker, J. G. & Pringle, C. D. (1981). *Management*. New York: Bell & Howell.

Stoner, J. A. & Freeman, R. E. (1981). *Management*. New York: Prentice-Hall.

Schermerhorn, J. R. (1999). *Management*. New York: John Wiley.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย
เรื่องความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ คือ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านอำเภอวังน้ำเย็น
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ
ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการต่อการบริหารจัดการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ลงใน ซึ่งตรงกับความเป็นจริงท่านมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี (เต็มปี)

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษาปีที่ 3

มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช.

อนุปริญญา/ ปวส.ขึ้นไป

4. อาชีพ

รับจ้างทั่วไป

ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว

เกษตรกร

อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน

ประธาน

รองประธาน

เลขานุการ

เภรัญญิก

กรรมการ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของคณะกรรมการกองทุนต่อการบริหารจัดการ
กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองอำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว

ลำดับที่	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
ด้านการวางแผน					
1	คณะกรรมการมีการวางแผน การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านสอดคล้อง กับความต้องการของสมาชิก				
2	คณะกรรมการมีการกำหนดระยะเวลา ในการดำเนินงานทุกขั้นตอน				
3	คณะกรรมการสามารถดำเนินงานบรรลุ เป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้				
ด้านการจัดองค์กร					
4	คณะกรรมการมีโครงสร้างการแบ่งหน้าที่ ทำงานอย่างชัดเจน				
5	คณะกรรมการมีความสามารถ ในการทำงานเหมาะสมกับตำแหน่งที่ได้รับ				
6	คณะกรรมการมีการจัดสรรทรัพยากร ต่าง ๆ ที่ได้รับอย่างเหมาะสม				
ด้านการชี้แนะ					
7	คณะกรรมการพร้อมที่จะรับผิดชอบ ต่อผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจร่วมกัน				
8	คณะกรรมการได้เสนอวิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อกองทุนหมู่บ้าน/ ชุมชน				
9	ส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ และมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ				

ลำดับที่	ประเด็นคำถาม	ระดับความคิดเห็น			
		เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
ด้านการควบคุม					
10	คณะกรรมการมีการชี้แจงผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี				
11	คณะกรรมการได้จัดทำบัญชีให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบทุก 6 เดือน				
12	คณะกรรมการได้แต่งตั้งบุคคลภายในตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน				

ภาคผนวก ข

ผลการพิจารณาแบบสอบถามของผู้วิจัยค่า IOC

ผลการพิจารณาแบบสอบถามของผู้วิจัยค่า IOC

ประเด็นที่ต้องการวัด	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. เพศ () 1. ชาย () 2. หญิง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2. อายุ.....ปี	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3. ระดับการศึกษา () 1. ประถมศึกษา () 2. มัธยมศึกษาปีที่ 3 () 3. มัธยมศึกษาปีที่ 6/ ปวช. () 4. อนุปริญญา/ ปวส.ขึ้นไป	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4. อาชีพ () 1. รับจ้างทั่วไป () 2. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว () 3. เกษตรกร () 4. อื่น ๆ (ระบุ).....	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5. ตำแหน่งในกองทุนหมู่บ้าน () 1. ประธาน () 2. รองประธาน () 3. เลขานุการ () 4. เภรัญญิก () 5. กรรมการ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ประเด็นที่ต้องการวัด	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
6. คณะกรรมการมีการวางแผนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก () 1. เห็นด้วยมากที่สุด () 2. เห็นด้วยมาก () 3. เห็นด้วยน้อย () 4. เห็นด้วยน้อยที่สุด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7. คณะกรรมการมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานทุกขั้นตอน () 1. เห็นด้วยมากที่สุด () 2. เห็นด้วยมาก () 3. เห็นด้วยน้อย () 4. เห็นด้วยน้อยที่สุด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8. คณะกรรมการสามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้ () 1. เห็นด้วยมากที่สุด () 2. เห็นด้วยมาก () 3. เห็นด้วยน้อย () 4. เห็นด้วยน้อยที่สุด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9. คณะกรรมการมีโครงสร้างการแบ่งหน้าที่ทำงานอย่างชัดเจน () 1. เห็นด้วยมากที่สุด () 2. เห็นด้วยมาก () 3. เห็นด้วยน้อย () 4. เห็นด้วยน้อยที่สุด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ประเด็นที่ต้องการวัด	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
10. คณะกรรมการมีความสามารถในการทำงานเหมาะสมกับตำแหน่งที่ได้รับ () 1. เห็นด้วยมากที่สุด () 2. เห็นด้วยมาก () 3. เห็นด้วยน้อย () 4. เห็นด้วยน้อยที่สุด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
11. คณะกรรมการมีการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ที่ได้รับอย่างเหมาะสม () 1. เห็นด้วยมากที่สุด () 2. เห็นด้วยมาก () 3. เห็นด้วยน้อย () 4. เห็นด้วยน้อยที่สุด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
12. คณะกรรมการพร้อมที่จะรับผิดชอบต่อผลที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจร่วมกัน () 1. เห็นด้วยมากที่สุด () 2. เห็นด้วยมาก () 3. เห็นด้วยน้อย () 4. เห็นด้วยน้อยที่สุด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
13. คณะกรรมการได้เสนอวิธีการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อกองทุนหมู่บ้าน/ชุมชน () 1. เห็นด้วยมากที่สุด () 2. เห็นด้วยมาก () 3. เห็นด้วยน้อย () 4. เห็นด้วยน้อยที่สุด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ประเด็นที่ต้องการวัด	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
14. ส่งเสริมให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ () 1. เห็นด้วยมากที่สุด () 2. เห็นด้วยมาก () 3. เห็นด้วยน้อย () 4. เห็นด้วยน้อยที่สุด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
15. คณะกรรมการมีการชี้แจงผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกปี () 1. เห็นด้วยมากที่สุด () 2. เห็นด้วยมาก () 3. เห็นด้วยน้อย () 4. เห็นด้วยน้อยที่สุด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
16. คณะกรรมการได้จัดทำบัญชีให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบทุก 6 เดือน () 1. เห็นด้วยมากที่สุด () 2. เห็นด้วยมาก () 3. เห็นด้วยน้อย () 4. เห็นด้วยน้อยที่สุด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
17. คณะกรรมการได้แต่งตั้งบุคคลภายในตรวจสอบการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน () 1. เห็นด้วยมากที่สุด () 2. เห็นด้วยมาก () 3. เห็นด้วยน้อย () 4. เห็นด้วยน้อยที่สุด	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

Scale: ALL VARIABLES

Case processing summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability statistics

Cronbach's alpha	N of items
.766	12

Item-total statistics

	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item- total correlation	Cronbach's alpha if item deleted
b1	30.8333	16.282	.003	.787
b2	31.5000	13.707	.628	.728
b3	31.3333	13.816	.579	.732
c1	30.7333	15.168	.249	.765
c2	31.5333	12.395	.631	.719
c3	31.4333	13.495	.590	.729
d1	30.8667	12.809	.666	.717
d2	31.4000	11.421	.644	.715
d3	30.6667	15.678	.092	.784

Item-total statistics

	Scale mean if item deleted	Scale variance if item deleted	Corrected item- total correlation	Cronbach's alpha if item deleted
e1	30.4000	16.110	.058	.780
e2	30.8667	15.499	.250	.764
e3	30.9667	14.585	.410	.750